

Antecedents

Decret llei 1/2023, de 28 de febrer, pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya.

Tram. 203-00036/13

Reg. 90019 / Admissió a tràmit de la iniciativa: Mesa del Parlament, 07.03.2023

Publicació en el DOGC 8866, de 02.3.2023

DOCUMENTACIÓ	Pàgines
0. Índex de la documentació aportada a l'expedient.	2
1. Decret llei 1/2023, de 28 de febrer, pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya.	3-11
2. Petició d'inclusió del Projecte de Decret llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, a l'Ordre del dia del Govern.	12-13
3. Informe justificatiu de la necessitat extraordinària i urgent elaborat per l'Agència Catalana de l'Aigua.	14-31
4. Informe justificatiu de la necessitat extraordinària i urgent elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia	32-34
5. Informe jurídic	35-55
6. Informe de la Direcció General de Pressupostos	56-60
7. Informe de la Intervenció General	61-63
8. Ordre d'inserció al DOGC	64
9. Certificat del Secretari del Govern signat	65



PARTEIX 111 Secretaria
DE CATALUNYA - DEPARTAMENT
REGISTRE
3 MAR 2023
ENTRADA NÚM. 9.000.19 13
N.T. /13

ÍNDEX DE DOCUMENTS

Núm Doc	Títol
Doc 1	Decret llei 1/2023, de 28 de febrer, pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya.
Doc 2	Petició d'inclusió del Projecte de Decret llei, pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, a l'Ordre del dia del Govern.
Doc 3	Informe justificatiu de la necessitat extraordinària i urgent elaborat per l'Agència Catalana de l'Aigua.
Doc 4	Informe justificatiu de la necessitat extraordinària i urgent elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia.
Doc 5	Informe jurídic
Doc 6	Informe de la Direcció General de Pressupostos
Doc 7	Informe de la Intervenció General
Doc 8	Ordre d'inserció al DOGC
Doc 9	Certificat del Secretari del Govern signat

DISPOSICIONS GENERALS

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

DECRET LLEI 1/2023, de 28 de febrer, pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya.

El president de la Generalitat de Catalunya

L'article 67.6 a) de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que els decrets llei són promulgats, en nom del rei, pel president o la presidenta de la Generalitat.

D'acord amb això, promulgo el següent

DECRET LLEI

Exposició de motius

L'article 117 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya reconeix a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria d'aigües que pertanyin a les conques hidrogràfiques intracomunitàries, que inclou, en tot cas, l'ordenació administrativa, la planificació i la gestió de l'aigua superficial i subterrània, dels usos i dels aprofitaments hidràulics, i les mesures extraordinàries en cas de necessitat per garantir el subministrament d'aigua.

El Govern va aprovar el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, mitjançant l'Acord GOV/1/2020, de 8 de gener, en compliment de l'article 27 de la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla hidrològic nacional, i en aplicació de l'article 24.3 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre.

Aquest instrument de la planificació hidrològica defineix les unitats d'explotació en què s'organitza el districte de conca fluvial de Catalunya als efectes de gestió dels episodis de sequera i els diferents escenaris o estats de sequera segons l'escassetat de recursos; fixa els indicadors i llindars que permeten la declaració d'entrada i de sortida dels escenaris de sequera; regula el procediment de declaració formal de l'entrada i sortida en aquests escenaris, i estableix les normes d'explotació dels sistemes i les mesures d'utilització dels recursos hídrics i d'altres béns de domini públic hidràulic que cal aplicar en els diferents escenaris de sequera.

Les precipitacions al districte de conca fluvial de Catalunya han experimentat una reducció en els darrers anys que s'ha accentuat a partir de l'any 2021 i aprofundit durant l'any 2022, i que persisteix en les primeres setmanes de l'any 2023, amb la qual cosa aquest període des de l'estiu de 2020 se situa molt per sota de la normalitat. Com a referència, en el conjunt de les conques internes de Catalunya, la precipitació acumulada en els darrers 24 mesos se situa en valors molt semblants als pitjors registres que van donar lloc a la sequera del període 2005-2008. També cal destacar la persistència de la manca de pluges atès que gairebé tots els mesos del període 2021-2022 han estat secs. La mitjana pluviomètrica dels anys 2021 i 2022 en el districte de conca fluvial de Catalunya, d'acord amb les dades dels observatoris meteorològics, ha estat inferior als 350 mm/anuals, situació que no s'havia donat cap any dels registres que es tenen des de 1915, atès que la mitjana se situa a l'entorn dels 600 mm/any. Aquesta situació generalitzada assoleix anomalies encara més extremes a escala local, ja que en àmplies zones del territori no s'ha arribat a assolir ni la meitat de les pluges anuals del valor climàtic com ara a les zones Garraf-Alt Penedès, Baix Llobregat-Barcelonès o Osona-Vallès Oriental, o a l'extrem Nord (Port Bou). D'altra banda, tant l'hivern 2021-2022 com els mesos de novembre de 2022 a gener de 2023 han estat períodes d'escassa innivació al districte de conca fluvial de Catalunya.

Cal afegir a la manca de precipitacions que la temperatura mitjana anual a Catalunya de l'any 2022 ha estat la més alta de tota la sèrie de dades registrades i ha superat en 2,5 graus centígrads la temperatura mitjana climàtica. L'any 2021 també va ser un any molt càlid de manera generalitzada en què es va superar en quasi

CVE-DOGC-A-23059144-2023

1,5 graus centígrads la temperatura mitjana climàtica. Aquest important increment de temperatura que s'ha produït al llarg d'aquests dos anys ha generat unes demandes d'aigua de les zones forestals no conegudes anteriorment i reduït les aportacions d'aigua als rius, als aqüífers i als embassaments. Així mateix, l'augment de temperatura també ha suposat un increment del consum domiciliari que ha arribat, en l'àmbit Ter-Llobregat, a un increment del 10% persistent al llarg dels mesos més càlids.

Com a conseqüència d'aquesta dràstica i generalitzada reducció de les precipitacions i de l'increment de la temperatura a tot el territori, les aportacions dels rius que alimenten els embassaments també s'han reduït a valors inferiors als mínims registrats des de 1990. La manca d'innivació a l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya ha provocat una baixa recàrrega dels aqüífers i dels cabals de les surgències naturals que alimenten els rius, tant en capçalera com al llarg del seu recorregut fluvial. Totes les fonts naturals han vist minvat el cabal que produeixen i en molts casos s'han assecat totalment.

Aquesta situació extraordinària de manca de precipitacions, reducció de la innivació i increment de la temperatura mitjana anual durant els anys 2021 i 2022 i la consegüent disminució de les aportacions de recursos hídrics als embassaments i als aqüífers del districte de conca fluvial ha motivat que l'Agència Catalana de l'Aigua hagi declarat de manera successiva l'entrada de les unitats d'explotació i dels municipis de l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya en els escenaris de sequera, i ha aplicat les mesures d'explotació dels sistemes i les mesures d'utilització dels recursos hídrics que preveu el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera.

Així mateix, la reducció d'aportacions als embassaments ha requerit l'aportació de nous recursos. En primer lloc, els recursos procedents de la dessalinització d'aigua de mar, que ha arribat a superar durant l'any 2022 els 63 hm³, valor superior al doble de l'any següent amb major producció, l'any 2019, amb 28 hm³. En segon lloc, els recursos obtinguts en la planta de regeneració del Prat de Llobregat a fi de subministrar el cabal de manteniment al riu Llobregat, que l'any 2022 ha assolit una producció de 51 hm³ enfront dels 32 hm³ de l'any 2021. Aquests nous recursos han permès reduir les sortides de cabal dels embassaments fins a valors mínims històrics tampoc assolits des de 1990.

Malgrat les aportacions de nous recursos i l'activació dels estats hidrològics de sequera del Pla especial que imposen restriccions en els usos, els nivells d'aigua dels embassaments estan assolint valors preocupants. El ritme de pèrdua de recursos d'aigua als embassaments es més intens que el considerat en el Pla en situar-se per sota del 5% i, en alguns casos, amb la tendència de buidatge més forta coneguda en aquesta època de l'any, la qual cosa genera la necessitat d'avançar-se en mesos respecte de les previsions del Pla en la declaració dels estats de sequera més avançats i que impliquen majors restriccions.

Aquesta manca de pluja persistent i perllongada ja ha tingut importants efectes sobre el subministrament d'aigua a la població. Així, els anys 2021 i 2022, gairebé una cinquantena de municipis de les conques internes han patit una manca de disponibilitat d'aigua al llarg de més de quatre mesos de mitjana i han hagut de complementar-la amb l'aportació de més de 90.000 m³ d'aigua mitjançant camions cisterna. Tot i aquesta aportació complementària, en alguns municipis ja ha calgut aplicar talls de subministrament per esgotament de les fonts de subministrament d'aigua.

No és previsible que aquesta situació millori a curt termini, ja que la sequera s'ha anat perllongant i agreujant de manera generalitzada, tal com es desprèn del seguiment dels indicadors establerts al Pla especial. Es pot afirmar, per tant, que s'ha entrat en un estat persistent i estès d'insuficiència de pluges. De fet, el gener i el febrer de 2023, malgrat tractar-se d'un període de baix consum en comparació amb el període estival, ja s'estan assolint valors de reserves d'aigua disponibles i de circulació d'aigua pels rius comparables a les sequeres més intenses que s'han produït en les darreres dècades.

La conseqüència immediata de la manca d'aigua que s'està produint, i que es preveu que s'intensifiqui si no plou de manera abundant, són greus afectacions d'un servei bàsic com es l'abastament d'aigua potable a la població, que poden anar des de la incapacitat de servir la demanda amb els recursos disponibles en la zona fins a la interrupció del servei amb el consegüent tall en el subministrament d'aigua.

Atès que les previsions no apunten a cap canvi de tendència d'aquest escenari d'insuficiència de pluges continuada, resulta imprescindible adoptar mesures que intensifiquin l'estalvi i l'optimització dels recursos i consums amb la finalitat d'incrementar els recursos hídrics disponibles fins que els nivells de les reserves millorin i aconseguir d'aquesta manera minimitzar els greus i imprevisibles danys que s'estan produint i que es poden produir com a conseqüència de la sequera.

Malgrat la implantació de les mesures previstes al Pla especial, s'ha constatat que les restriccions imposades als usos no són suficients per superar aquesta situació de sequera severa i persistent.

El risc concret de desabastament a poblacions es pot veure agreujat per l'increment de temperatures que es produirà previsiblement en els pròxims mesos, la qual cosa exigeix una actuació de manera immediata per

CVE-DOGC-A-23059144-2023

evitar l'asseccament de les fonts de subministrament de les xarxes d'abastament d'aigua potable.

Per aquest motiu, resulta inajornable, per garantir un servei essencial com és l'abastament a poblacions, dotar-se d'unes mesures de caràcter general adreçades a la gestió d'aquesta situació de sequera persistent que requereixen una norma amb rang de Llei.

En aquest supòsit, el caràcter extraordinari de la situació deriva de la severíssima reducció dels recursos hídrics disponibles i del seu immediat impacte al servei d'abastament d'aigua a la població.

La necessitat d'acció immediata per protegir la disponibilitat de les fonts de subministrament de les xarxes d'abastament d'aigua potable a la població i evitar la interrupció del subministrament domiciliari d'aigua constitueix el pressupòsit d'urgent i extraordinària necessitat que justifica l'adopció per part del Govern d'aquest Decret llei, d'acord amb l'article 38 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la Presidència de la Generalitat i del Govern.

Aquest Decret llei s'estructura en 12 articles, agrupats en 3 capítols i tres disposicions finals.

Els articles que integren el capítol I, a més de la definició de l'objecte, contenen les disposicions de caràcter general com ara l'establiment del caràcter no indemnitzable de les mesures adoptades, llevat dels supòsits en què escaigui l'aplicació de la legislació en matèria d'expropiació forçosa, així com la declaració d'utilitat pública als efectes d'ocupació temporal i expropiació forçosa.

El capítol II conté les mesures adreçades a garantir l'abastament d'aigua a poblacions com ara la suspensió temporal d'aprofitaments quan estigui en risc la captació i el tractament d'aigua a poblacions i la recuperació de captacions en desús per a destinar-ne els recursos a l'abastament de poblacions.

Aquest capítol també preveu admetre la dilució dels recursos hídrics obtinguts en aplicació de les mesures exposades a fi de reduir la concentració de determinats compostos per tal que aquests recursos assoleixin la qualitat necessària per destinar-los a abastament.

Així mateix, amb l'objectiu d'evitar la disminució dels recursos, el Decret llei limita les autoritzacions d'actuacions que comportin un esgotament del nivell freàtic a supòsits on existeixin riscos per als béns i les persones.

Amb caràcter complementari es regula un procediment per a la modificació temporal de les condicions d'utilització del domini públic.

Com a mesura de foment de les connexions a la Xarxa d'Abastament Ter - Llobregat en situació de sequera, a fi d'assegurar una major disponibilitat de recursos als ens locals, s'estableix la possibilitat de fraccionar el pagament de la quota de connexió corresponent.

Aquest capítol també conté una mesura de reparació dels danys causats per aquells incompliments de les normes d'aprofitament dels recursos hídrics i les reduccions de dotacions que estableix el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, quan comportin una reducció dels recursos disponibles per a l'abastament de població, consistent en un increment de la valoració dels danys al domini públic hídric.

I finalment aquest capítol conté una mesura adreçada la determinació del consum mensual en situació de normalitat d'una activitat o activitats que permetrà calcular les dotacions en els diferents escenaris de sequera que defineix el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera.

En darrer terme, el capítol III preveu les mesures adreçades a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes en situació d'excepcionalitat o d'emergència. En aquestes situacions, si la manca d'aigua comporta que no es pugui sembrar la parcel·la, tampoc no serà possible aplicar les dejeccions ramaderes com a fertilitzant. Per aquest motiu, cal afavorir les diferents formes d'emmagatzematge de les dejeccions ramaderes a fi que no s'apliquin al sòl, i, a més, no donin lloc a abocaments de les basses o els femers.

La disposició final primera addiciona un article 29 bis al Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, per completar la regulació del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, afegint-hi la tipificació de les infraccions dels incompliments de les mesures contingudes en aquest instrument de la planificació i de les sancions corresponents.

La disposició final segona conté una modificació del Reglament dels serveis públics de sanejament, aprovat pel Decret 103/2003, de 13 de maig, consistent a preveure que en situació de sequera s'admeti en les condicions que s'estableixen l'abocament als sistemes públics de sanejament dels rebutjos procedents de sistemes de separació per membranes, sempre que no es posi en risc el funcionament del sistema públic de sanejament o l'incompliment dels objectius de qualitat en el medi receptor.

La disposició final tercera preveu l'entrada en vigor immediata del Decret llei.

CVE-DOGC-A-23059144-2023

Les disposicions contingudes en aquest Decret Llei, que són les mínimes i necessàries que cal adoptar, estan orientades a intensificar les restriccions en els usos de l'aigua, a establir el règim sancionador per a aquelles conductes infractores que són especialment reprovables en un context de sequera on hi ha un esforç col·lectiu de tota la població, i a accelerar la tramitació dels procediments administratius. Aquestes disposicions són congruents amb la finalitat perseguida de garantir l'abastament d'aigua potable a les poblacions en un context de disminució extraordinària dels recursos disponibles com a conseqüència de la greu situació de sequera pluviomètrica i d'increment de la temperatura mitjana.

Per tant, en ús de l'autorització continguda a l'article 64 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, de conformitat amb l'article 38 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la Presidència de la Generalitat i del Govern, a proposta de la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Capítol I

Disposicions generals

Article 1

Objecte

Aquest Decret Llei té per objecte establir les normes i les mesures extraordinàries i urgents per a l'aprofitament dels recursos hidràulics escassos en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, integrat per les conques a què fa referència l'article 6 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, i garantir la prestació adequada dels serveis del cicle de l'aigua i, en especial, l'abastament domiciliari d'aigua apta per al consum humà en tot el territori del districte de conca fluvial de Catalunya.

Article 2

Caràcter no indemnitzable de les mesures adoptades

Les mesures que estableix aquest Decret Llei i les que s'adoptin en la seva aplicació i en aplicació del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, incloses les limitacions en l'ús del domini públic hidràulic, no donen dret a cap tipus d'indemnització, llevat dels supòsits en què escaigui d'acord amb la legislació d'expropiació forçosa.

Article 3

Declaració d'utilitat pública

L'aprovació de les mesures que s'adoptin en aplicació d'aquest Decret Llei duu implícita la declaració d'utilitat pública de les obres als efectes d'ocupació temporal i d'expropiació forçosa dels béns i drets afectats, i la urgent necessitat de l'ocupació, de conformitat amb l'article 31.2.c) del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre.

Capítol II

Mesures adreçades a garantir l'abastament d'aigua a poblacions

Article 4

Suspensió temporal d'aprofitaments

CVE-DOGC-A-23059144-2023

L'Agència Catalana de l'Aigua pot ordenar la suspensió de les captacions d'aigua de recursos superficials i subterranis per usos diferents a l'abastament de població durant un període màxim de 48 hores, quan existeixi el risc d'interrupció en les operacions de captació i tractament d'aigua per a l'abastament de poblacions en l'àmbit d'un municipi o unitat d'explotació que es trobi en situació declarada de sequera hidrològica.

Article 5

Recuperació de captacions per a abastament de població

5.1 En aquells municipis o unitats d'explotació que es trobin en les situacions declarades d'excepcionalitat o d'emergència els ens titulars del servei d'abastament d'aigua poden recuperar pous en desús de la seva titularitat que puguin ser utilitzats per a l'abastament de població, d'ofici o a instància de l'Agència Catalana de l'Aigua.

5.2 La destinació a l'abastament de població de recursos hídrics procedents de pous en desús concedits per a altres usos en municipis o unitats d'explotació que es trobin en situacions d'excepcionalitat i d'emergència s'ha de tramitar mitjançant el procediment previst en l'article 9.1.

5.3 L'execució de les obres necessàries per a la recuperació de captacions correspon als ens titulars del servei d'abastament d'aigua.

Article 6

Admissió de la dilució

A fi de garantir la dotació de consum domèstic establerta per a cada escenari de sequera en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, s'admet la dilució dels recursos hídrics extrets com a conseqüència de l'aplicació de les modificacions temporals de títols d'aprofitament i de la recuperació de captacions en desús. S'entén per dilució la barreja d'aquests recursos amb aigües de diferent procedència per tal que l'aigua mesclada assoleixi la qualitat necessària per al seu ús.

Article 7

Autoritzacions d'actuacions que comportin un esgotament del nivell freàtic

7.1 Amb caràcter general, no es poden autoritzar actuacions que comportin un esgotament del nivell freàtic a partir de la declaració d'entrada en estat de sequera hidrològica.

7.2 Excepcionalment, l'Agència Catalana de l'Aigua pot autoritzar aquestes actuacions si concorren causes urgents d'interès públic, com a ara la prevenció dels riscos a les persones i els béns com a conseqüència d'inundacions d'instal·lacions, locals o edificis, tot establint les condicions d'aprofitament de les aigües extretes que es consideri necessari en cada cas.

7.3 En relació a aquelles actuacions ja autoritzades però no iniciades a l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la persona o entitat titular de l'autorització ha de sol·licitar a l'Agència l'establiment de les condicions d'execució de les actuacions, per tal de minimitzar els impactes sobre la massa d'aigua.

Article 8

Procediment per a la modificació temporal de les condicions d'utilització del domini públic hidràulic

L'Agència Catalana de l'Aigua, en aplicació de les mesures previstes en aquest Decret llei i en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, ha de procedir a la modificació temporal de les condicions d'utilització del domini públic hidràulic reconegudes a les persones titulars de drets, amb subjecció al següent procediment:

- a) El procediment s'inicia d'ofici per l'òrgan competent, i l'acord d'inici es notifica a les persones interessades.
- b) Un cop elaborada la proposta de modificació es dona audiència a les persones interessades durant un termini de cinc dies.
- c) L'adopció de la resolució correspon a la Direcció de l'Agència Catalana de l'Aigua.

CVE-DOGC-A-23059144-2023

d) La Direcció de l'Agència pot adoptar totes les mesures adients per fer efectiva la resolució de modificació de les condicions d'utilització del domini públic hidràulic.

Article 9

Noves connexions a la xarxa d'abastament Ter – Llobregat

El pagament de la quota de connexió a la xarxa d'abastament Ter - Llobregat, prevista a l'article 38.2 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003 de 4 de novembre, per part de municipis que hagin formalitzat o formalitzin la seva connexió a l'esmentada xarxa d'abastament durant l'actual situació de sequera, es pot fraccionar en 15 anualitats, en els termes que estableixi el Consell de la Xarxa d'Abastament Ter – Llobregat de l'Agència Catalana de l'Aigua.

Article 10

Obligació de reparació dels danys causats per l'incompliment de les normes d'aprofitament coordinat de recursos hídrics i de les reduccions de consums

L'obligació de reparació dels danys causats per l'incompliment de les normes d'aprofitament coordinat dels recursos hídrics i de les reduccions de consums establertes en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera que comportin una disminució de la disponibilitat d'aigua per a abastament de població, comporta un increment en els percentatges següents respecte dels previstos a la normativa vigent en matèria de valoració dels danys al domini públic hidràulic:

- a) En el cas que l'incompliment es produeixi en un municipi o unitat d'explotació en escenari d'alerta declarat d'acord amb el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, s'incrementa en un percentatge del 10% addicional.
- b) En el cas que l'incompliment es produeixi en un municipi o unitat d'explotació en escenari d'excepcionalitat declarat d'acord amb el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, s'incrementa en un percentatge del 50% addicional.
- c) En el cas que l'incompliment es produeixi en un municipi o unitat d'explotació en escenari d'emergència declarat d'acord amb el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, s'incrementa en un percentatge del 100% addicional.

Article 11

Determinació de les limitacions de consums mensuals d'aigua

11.1 Als efectes de determinar per a una determinada activitat o conjunt d'activitats el consum mensual en situació de normalitat hidrològica per aplicar les reduccions previstes en l'apartat 5.3.3. del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, es calcula la mitjana dels darrers tres anys que hagin estat en situació hidrològica de normalitat.

11.2 En el cas que no es puguin acreditar les dades de consum dels darrers tres anys, o que aquestes no siguin representatives de la situació actual de l'activitat, l'Agència Catalana de l'Aigua estableix el valor de referència tenint en compte els valors màxims mensuals fixats a la concessió, les dotacions màximes previstes en el Pla de Gestió del Districte de Conca Fluvial i altres referències pròpies del sector.

Capítol III

Mesures adreçades a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes en situació d'excepcionalitat o d'emergència

Article 12

Ús temporal d'instal·lacions d'emmagatzematge de dejeccions ramaderes

Quan com a conseqüència de la situació d'excepcionalitat o d'emergència, resultin finques sense conrear per

CVE-DOGC-A-23059144-2023

manca d'aigua de reg, la direcció general competent en matèria de ramaderia pot autoritzar que les dejeccions ramaderes generades en una explotació ramadera es puguin emmagatzemar de manera temporal en instal·lacions d'emmagatzematge de dejeccions situades en altres explotacions ramaderes, prèvia valoració del risc sanitari, i amb l'adopció de les mesures de bioseguretat escaients.

Disposicions finals

Primera

Addició d'un article, el 29 bis, al Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya

S'afegeix un nou article, el 29 bis, al Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, amb el text següent:

"Article 29 bis

Règim sancionador per incompliment del pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera

29 bis.1 L'incompliment de les obligacions establertes en el pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera es sanciona de conformitat amb el previst a la legislació bàsica en matèria d'aigües, llevat de les conductes que es tipifiquen a continuació:

- a) L'incompliment dels deures de comunicació previstos en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera, que hagin estat requerits per l'Agència Catalana de l'Aigua, és una infracció lleu i es sanciona amb un import de fins a 10.000 euros per cada període d'absència de declaració o de declaració incompleta.
- b) El lliurament de volums per abastament de població que superin els valors màxims establerts en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera és una infracció lleu i es sanciona amb una multa de fins a 10.000 euros, quan els danys causats siguin de fins a 3.000 euros.
- c) L'incompliment del deure de presentació del pla d'emergència en situació de sequera previst al Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera que hagi estat requerit per l'Agència Catalana de l'Aigua, és una infracció lleu i es sanciona amb una multa de fins a 10.000 euros.
- d) L'incompliment de les limitacions particulars en l'ús de l'aigua per abastament de poblacions previstes en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera, que hagin estat requerides per l'Agència Catalana de l'Aigua, és una infracció lleu i es sanciona amb un import de fins a 10.000 euros.
- e) El lliurament de volums per abastament de població que superin els valors màxims establerts en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera és una infracció greu i es sanciona amb una multa d'entre 10.000,01 i 50.000 euros, quan els danys causats siguin superiors a 3.000 euros i fins a 15.000 euros.
- f) La reincidència en la comissió de dues infraccions lleus és una infracció greu i es sanciona amb una multa d'entre 10.000,01 i 50.000 euros.
- g) El lliurament de volums per abastament de població que superin els valors màxims establerts en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera és una infracció molt greu i es sanciona amb una multa d'entre 50.000,01 i 150.000 euros, quan els danys causats siguin superiors a 15.000 euros.

Les sancions s'han de graduar d'acord amb la gravetat del fet constitutiu de la infracció, considerant els danys i els perjudicis produïts, el risc objectiu causat als béns o a les persones, la rellevància externa de la conducta infractora, l'existència d'intencionalitat i la reincidència. Es considera com a circumstància agreujant de la conducta la comissió de la infracció durant un estat declarat de sequera hidrològica en el municipi o la corresponent unitat d'explotació. En cap cas la imposició d'una sanció no pot ser més beneficiosa per a la persona o entitat responsable que el compliment de les obligacions infringides."

29 bis.2 En el cas de lliurament de volums per abastament de població que superin els màxims establerts en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera i en el cas d'incompliment de les limitacions particulars en l'ús de l'aigua per abastament de poblacions previstes en aquest Pla, la persona responsable de la infracció és la titular del servei d'abastament domiciliari d'aigua a poblacions i es prenen en consideració les accions que estigui emprenent el municipi o la persona titular del servei per revertir la situació. En cas que les entitats prestadores del servei o les entitats subministradores d'aigua incompleixin els deures de comunicació

CVE-DOGC-A-23059144-2023

dels volums subministrats en un municipi establerts en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera, l'Agència Catalana de l'Aigua pot realitzar una estimació objectiva dels volums lliurats a fi d'aplicar el règim sancionador previst en l'apartat 1 d'aquest article."

29 bis.3 La imposició de les sancions en el cas de lliurament de volums per abastament de població que superin els màxims establerts en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera tipificades en aquest article, és independent de l'obligació exigible en qualsevol moment de reparar els danys i perjudicis causats per la reducció del recursos hídrics disponibles. Per al càlcul de l'import d'aquesta indemnització per danys causats, s'apliquen els següents imports per cada metre cúbic lliurat en excés, en funció de l'estat de sequera hidrològica declarat en el municipi o unitat d'explotació afectada:

a) En cas d'alerta per sequera s'aplica un import de 0,10 euros per cada metre cúbic lliurat en excés.

b) En cas d'excepcionalitat s'aplica un import de 0,30 euros per cada metre cúbic lliurat en excés.

c) En cas d'emergència s'aplica un import de 0,60 euros per cada metre cúbic lliurat en excés.

29 bis.4 El procediment administratiu sancionador per la comissió de les infraccions tipificades en aquest article s'ha de tramitar d'acord amb el que disposen aquesta Llei i la normativa sobre procediment sancionador aplicable als àmbits de competència de la Generalitat, i s'ha d'ajustar als principis establerts per la legislació vigent de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

29 bis.5 L'exercici de la potestat sancionadora correspon als òrgans competents d'acord amb el que disposa aquest Text refós.

29 bis.6 Les infraccions i les sancions tipificades en aquest article prescriuen en els terminis i les condicions que estableix la legislació vigent de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú."

Segona

Modificació de l'article 8 del Reglament dels serveis públics de sanejament

1 S'afegeix un nou apartat, el 4, a l'article 8 del Reglament dels serveis públics de sanejament, aprovat per Decret 130/2003, de 13 de maig, amb el text següent:

"8.4. En situacions declarades de sequera hidrològica, es poden admetre temporalment rebutjos procedents de sistemes de separació per membranes que formin part d'un tractament de potabilització municipal, encara que superin les concentracions màximes establertes en l'annex II, sempre que no posin en risc el funcionament del sistema de sanejament ni provoquin un incompliment dels objectius de qualitat en el medi receptor. En cas que s'admetin, l'ens gestor pot establir les condicions d'abocament que siguin necessàries, i que poden comportar la laminació diària del rebuig pel seu abocament gradual durant 24 hores al dia o durant les hores que es determinin per adequar-se al règim de funcionament del sistema de sanejament. A tal efecte, s'ha d'establir un cabal màxim d'abocament en litres/hora, una concentració màxima dels paràmetres rellevants i un règim horari per a l'abocament."

2 Aquesta modificació de l'article 8 del Reglament dels serveis públics de sanejament manté el rang reglamentari.

Tercera

Entrada en vigor

Aquest Decret llei entra en vigor el mateix dia de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Barcelona, 28 de febrer de 2023

Pere Aragonès i Garcia

President de la Generalitat de Catalunya

CVE-DOGC-A-23059144-2023

Teresa Jordà i Roura

Consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

(23.059.144)

9032/79992/2023 22/02/2023 - 11:11

9032/79755/2023 22/02/2023 - 11:11

Justificant de lliurament e-Valisa

Objecte del lliurament

Assumpte	Decret llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional
De	David Mascort Subiranas (SECRETARI/ÀRIA GENERAL D'ACCIÓ CLIMÀTICA, ALIMENTACIÓ I AGENDA RURAL)
Per a	Xavier Bernadí Gil (SECRETARI/ARIA DEL GOVERN)
Visualitzadors	
Llegit per	
Opcions de l'enviament	
Documents annexos	Informe justificatiu proposta ART. 17_DEF_.pdf <i>Hash(SHA256): 2e845da9cb4c0be221b6799e7e74b70c8485cd1ddad1ab28d29a359cd0b279d6</i> decret llei sequera 2023 02 21.docx <i>Hash(SHA256): 72b96f69e0a8df20148062c596989f6401ef3b1643a013a380aac81d76ce07dc</i> 2023_02_13_def_signed.pdf <i>Hash(SHA256): e63c2c6df0f8fd4a5923c5498d32606c9e9d88080dcc21158e639b97f0264bb5</i> 2023 02 21 inf jurid.pdf <i>Hash(SHA256): 5cbcc1df6128ee6ddf85928ffc9b6ab5be2a27fca17443211b622b7c4bbe8272</i>

Signatura

Signant	Serveis Administracio Electronica
Ens	Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
Data	22/02/2023 - 11:11
Entitat de certificació	Consorci Administració Oberta de Catalunya

Contingut

Benvolgut secretari del Govern,

De conformitat amb el que estableix l'article 38.2 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, us comunico que el Departament d'Acció Climàtica Alimentació i Agenda Rural ha iniciat la tramitació del projecte de Decret llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, i pel qual es modifica el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel decret legislatiu 3/2003 de 4 de novembre.

Aquesta norma té per objecte establir les normes i les mesures extraordinàries i urgents per a l'aprofitament dels recursos hidràulics escassos en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, i garantir la prestació adequada dels serveis del cicle de l'aigua i, en especial, l'abastament domiciliari d'aigua apta per al consum humà en tot el

9032/79992/2023 22/02/2023 - 11:11

9032/79755/2023 22/02/2023 - 11:11

territori del districte de conca fluvial de Catalunya.

Us trameto, adjunt, el text d'aquesta iniciativa juntament amb la memòria justificativa i us sol·licito que sigui inclosa a l'ordre del dia del Govern del dia 28 de febrer de 2023.

David Mascort Subiranas



Informe justificatiu de la necessitat extraordinària i urgent del projecte de Decret Llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya

L'apartat 1 de l'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, preveu que el Govern en cas d'una necessitat extraordinària i urgent pot dictar disposicions legislatives provisionals sota la forma de Decret Llei, en els termes de l'article 64 de l'Estatut d'Autonomia.

L'apartat 2 d'aquet mateix precepte disposa que la tramitació s'inicia a proposta del departament o departaments competents per raó de la matèria, la qual s'ha de comunicar al secretari o secretària del Govern, mentre que el 3 estableix que el projecte de decret llei han d'anar acompanyat d'un informe que justifiqui aquesta necessitat i certifiqui que les mesures proposades són congruents i estan en relació directa amb la situació que s'ha d'afrontar. A més, el projectes de decret llei han de ser objecte d'un informe dels serveis jurídics de la Generalitat.

L'article 64.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya preveu que en cas d'una necessitat extraordinària i urgent, el Govern pot dictar disposicions legislatives provisionals sota la forma de decret llei. No poden ser objecte de decret llei la reforma de l'Estatut, les matèries que són objecte de lleis de desenvolupament bàsic, la regulació essencial i el desenvolupament directe dels drets reconeguts per l'Estatut i per la Carta de drets i deures dels ciutadans de Catalunya i el pressupost de la Generalitat.

De conformitat amb l'apartat 2, els decrets lleis resten derogats si en el termini improrrogable dels trenta dies subsegüents a la promulgació no són validats expressament pel Parlament després d'un debat i una votació de totalitat.

Finalment, l'apartat 3 disposa que el Parlament pot tramitar els decrets llei com a projectes de llei pel procediment d'urgència, dins del termini, indicat en l'apartat 2.

El present informe s'elabora en compliment d'allò establert a l'article 38.3 de la Llei 13/2008, de 5 de desembre i es circumscriu a justificar la concurrència de la necessitat extraordinària i urgent així com la congruència i la relació directa de les mesures contingudes en el projecte de Decret Llei amb la situació que s'ha d'afrontar.

A) La necessitat extraordinària i urgent.





En els serveis relacionats amb el cicle de l'aigua concorren un seguit d'atributs que els singularitzen, així, d'una banda, poden ser considerats com a serveis d'interès general en quan cobreixen necessitats que han de ser satisfetes per a tota la població i d'altra banda, tenen el caràcter d'essencial ja que la seva interrupció pot posar en perill o perjudicar greument la salut col·lectiva de les persones, les activitats econòmiques i el medi ambient. Finalment, tenen el caràcter de servei públic exigint la continuïtat i la regularitat en la seva prestació. En definitiva es tracta de serveis que atenen tant a necessitats bàsiques de la població com a l'obligació i responsabilitat de l'administració de garantir uns serveis de qualitat en el territori.

Totes aquestes característiques que defineixen els serveis relacionats amb el cicle de l'aigua, s'apliquen singularment al servei d'abastament d'aigua. Per aquest motiu, quan la legislació d'aigües estableix la prelación dels usos als quals es pot destinar l'aigua, el primer i inalterable és el destinat a abastament de població i és el que rep la màxima protecció en cas de sequera, tal i com resulta de l'article 60.3 del Text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol. A més, és un servei que la legislació de règim local el configura com un servei mínim de prestació obligatòria, tal i com disposa l'article 67 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril i l'article 25 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.

La màxima protecció que des de totes les instàncies es reconeix a aquest ús de l'aigua s'explica en que l'aigua se situa en l'epicentre del desenvolupament sostenible i és fonamental pel desenvolupament socioeconòmic, la producció d'aliments i la protecció dels ecosistemes, tal i com ha reconegut, a tall d'exemple, la Organització de les Nacions Unides. Assenyala, a més, aquesta Organització que l'aigua és una qüestió de drets humans perquè d'ella depèn la supervivència de les persones, i per això l'Assemblea General va reconèixer com a dret de tots els éssers humans a disposar accés a l'aigua de forma segura, en quantitat, entre 50 i 100 litres per persona i dia, i en qualitat suficient. En aquest sentit, el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, en la seva disposició addicional primera fixa un consum bàsic de 100 litres per persona i dia.

Les principals amenaces per garantir aquest dret a l'aigua i al servei que permet fer-lo efectiu són dues la sequera i l'increment de temperatura, plasmació de la influència del canvi climàtic. S'ha reconegut que els efectes del canvi climàtic condueixen a un escenari d'augment general del les sequeres tan meteorològiques com hidrològiques, degut a l'efecte combinat de la reducció de les precipitacions i de l'increment de l'evapotranspiració.

La sequera es defineix com el fenomen natural no predictable que es produeix principalment per una manca de precipitacions que dona lloc a un descens temporal i significatiu dels recursos hídrics disponibles. El Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, aprovat per l'Acord GOV/1/2020, de 8 de gener, que





constitueix la primera eina per gestionar aquests episòdics des de la fase més primerenca, la prealerta, fins a la més crítica, l'emergència, distingeix entre la sequera pluviomètrica, que està vinculada a l'evolució climàtica o pluviomètrica, i la hidrològica, associada als escenaris de gestió d'aquests recursos, amb la consideració de reserves d'aigua explotables en els trams de rius regulats.

Dons bé, al Districte de conca fluvial de Catalunya, integrat per les conques dels rius Muga, Fluvià, Ter, Daró, Tordera, Besòs, Llobregat, Foix Gaià, Francolí i Riudecanyes i les de totes les rieres costaneres entre la frontera amb França i el desguàs del riu Sènia, s'està experimentant la sequera en les dues vessants i a més amb un caràcter perllongat.

Les precipitacions al districte de conca fluvial de Catalunya han vingut experimentat una reducció en el decurs dels darrers anys, que s'ha accentuat a partir de l'any 2021 i aprofundit durant el 2022, i que persisteix en les primeres setmanes del 2023, situant-se en el període des de l'estiu del 2020 molt per sota de la normalitat. Com a referència, en el conjunt de les conques internes de Catalunya, la precipitació acumulada en els darrers 24 mesos es situa en valors molts semblants als pitjors registres que van donar lloc a la sequera del 2005-2008. També es destaca la persistència de la manca de pluges doncs gairebé tots els mesos del període 2021-2022 han estat secs. En els Observatoris amb sèries registrades més llargues no s'havia donat cap any, en tot el registre que es disposa des del 1915, pluges clarament inferiors als 350 mm/any, no obstant, tant l'any 2021 com el 2022 acumulen pluges clarament inferiors als 350 mm/any i properes als 300 mm/any. Anteriorment només l'any 2015 va presentar una precipitació anual lleugerament per sota dels 350 mm/any, la resta dels més de 100 anys de la sèrie no presenta cap més any per sota dels 400 mm i la pluja mitjana es situa al voltant dels 600 mm/any. Son doncs dos anys seguits de rècord de manca de pluges.

Aquesta situació generalitzada assoleix anomalies encara més extremes a nivell local: en amplies zones del territori no s'ha arribat a assolir ni la meitat de les pluges anuals del valor climàtic com ara la zona Garraf-Alt Penedès, Baix Llobregat-Barcelonès, Osona-Vallès Oriental, o l'extrem Nord (Port Bou). Per exemple, a l'Observatori Fabra de Barcelona, l'any 2022 s'ha registrat la menor quantia de pluja anual des de l'any 1915, inici de la sèrie de dades disponibles, i l'any 2021 és el segon any de menor pluviometria anual en aquest mateix punt.

Les aportacions dels rius que alimenten els embassaments també s'han reduït a valors inferiors als mínims registrats des de 1990. Així, a la estació d'aforament del riu Ter a Ripoll es donen freqüent i persistentment cabals per sota dels 2,0 m³/s, i durant l'estiu passat van assolir cabals mínims històrics. A Roda de Ter (entrada als embassaments del Ter) el cabal total del riu es situa consistentment amb valors propers i inclusiu inferiors al valor de cabal de manteniment fixat al Pla de Gestió del Districte de conca fluvial de Catalunya. Aquests valors només s'incrementen en els escassos dies que plou



però retornen al rang de cabals baixos en els dies posteriors a les pluges. Per exemple, a la estació de registre de cabals del riu Ter a Ripoll, el mes d'abril del 2022 s'han donat cabals inferiors o iguals als mínims registrats des de 1990, en els mesos de febrer (2,4 m³/s), juliol (2,1 m³/ds) i octubre (3,0 m³/s), i inferiors a 2,0 m³/s al llarg d'aquest gener 2023, quan el mínim històric de la sèrie era de 2,1 m³/s.

Tant l'hivern 2021-2022 com el que portem de 2022-2023 han estat anys de escassa innivació a Conques Internes de Catalunya, el que ha provocat una baixa recàrrega dels aquífers i dels cabals de les surgències naturals que alimenten els rius tant en capçalera com al llarg del seu recorregut fluvial. Totes les fonts naturals han vist minvat el cabal que produeixen i en molts casos s'han assecat totalment.

La reducció en l'arribada d'aportacions als embassaments han requerit de la intensificació de l'ús de nous recursos, com ara la producció d'aigua potable a partir d'aigua de mar, que ha arribat a superar en el 2022 els 63 hm³, valor superior al doble del següent any amb major producció (2019 a 28 hm³), o bé la producció d'aigua regenerada en la planta del Prat de Llobregat per subministrar el cabal de manteniment al riu Llobregat, que en el 2022 ha arribat a produir 51 hm³, front als 32 hm³ que es van produir en el 2021, segon any amb major producció d'aigua regenerada des que disposem d'aquestes instal·lacions. Així mateix es comença aquest 2023 amb la ampliació de la utilització d'aquesta aigua regenerada de la estació del Prat de Llobregat a usos agrícoles i per probes per a ús prepotable indirecte. Aquests nous recursos han permès reduir les sortides de cabal dels embassaments arribant, al gener, a valors mínims històrics no assolits des de 1990, com ara els cabals inferiors a 4,0 m³/s de manera persistent registrats a la estació de Castellbell i el Vilar al riu Llobregat.

Els embassaments existents a les conques internes de Catalunya estan assolint valors preocupants, com ara el Sistema Siurana-Riudecanyes que des del juny de l'any 2022 manté una disponibilitat conjunta d'aigua inferior a qualsevol altre any des de l'any 2000 i que porta una tendència descendent que ja arriba a una disponibilitat del 10 % de la seva capacitat. Igualment els embassaments de Darnius Boadella i els del sistema Ter Llobregat mantenen disponibilitats d'aigua inferiors al 30% de la seva capacitat i, en general, el volum disponible en el conjunt dels embassaments de les Conques Internes de Catalunya, acumulen un volum que, des de l'any 2001 només ha estat similar els anys 2002, 2005 i lleugerament inferior el 2008.

El ritme de pèrdua de recursos d'aigua als embassaments és més intens que el considerat en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, situant-se per sota del percentil 5 % i, en alguns casos, amb la tendència de buidatge més forta coneguda per aquesta època de l'any.

Per exemplificar l'afirmació efectuada en el paràgraf anterior, dels 694 hm³ totals de que es disposen, hi ha una despesa entre 0,4 i 0,5 hm³ cada dia, el que significa que cada dues setmanes es gasten, de les minses reserves disponibles, aproximadament



un 1% de volum emmagatzemat als embassaments en relació a la seva capacitat de retenir aigua. Així, el dia 15 de gener en el conjunt d'embassaments de conques internes disposàvem només del 30,2% (210 hm³) de les reserves d'aigua, el dia 1 de febrer iniciàvem el mes amb 29,0% (203 hm) i el dia 6 de febrer la disponibilitat d'aigua als embassaments s'han reduït fins el 28,5 % (198 hm³).

Aquesta manca de pluja persistent al llarg de més de dos anys ha tingut ja importants efectes sobre el subministrament d'aigua a la població, així al llarg dels anys 2021 i 2022, al menys 49 municipis de conques internes han tingut manca de disponibilitat d'aigua en mitjana al llarg de més de 4 mesos i han hagut de complementar-la amb la aportació d'aigua amb camions cisterna amb més de 90.000 m³ d'aigua. A pesar d'aquesta aportació complementària amb camions cisterna hi ha hagut diversos municipis que han hagut d'aplicar talls de subministrament per esgotament de les fonts de subministrament d'aigua.

En resum, el conjunt dels anys 2021, 2022 i l'inici del 2023 es poden classificar com els anys més secs i càlids de la sèrie històrica amb dades registrades. Malgrat la implantació de les mesures fixades en el Pla especial i de les noves infraestructures de producció de nous recursos d'aigua a partir d'aigua de mar i de l'aigua regenerada produïda a partir de les estacions depuradores d'aigua residual, i tot i que els inicis d'any son períodes de baix consum, s'estan assolint els valors de reserves d'aigua disponibles i de circulació d'aigua pels rius comparables a les sequeres més intenses que s'han donat en les darreres dècades. A aquesta situació d'escassetat actual de recursos hídrics cal preveure i considerar l'increment de demandes pròpies dels període estival, tot i que es pot començar a advertir en la setmana santa. A més, ja s'han donat importants mancances en la disponibilitat d'aigua que ha afecta al subministrament d'aigua a la població en múltiples municipis que només disposen de recursos locals.

La severa reducció de les precipitacions al Districte de conca fluvial de Catalunya ve acompanyada d'un notable increment de la temperatura, la qual cosa deixa en una situació encara més crítica la quantitat l'aigua disponible per atendre al servei d'abastament.

Així, cal destacar que la temperatura mitjana anual a Catalunya de l'any 2022 no només ha estat la més alta de tota la sèrie de dades registrades (73 anys i en el cas de l'Observatori de l'Ebre i de l'Observatori Fabra amb 114 i 109 anys), sinó que ha superat en un grau centígrad qualsevol de les anteriorment conegudes i ha superat en 2,5 graus centígrads la mitjana climàtica. Aquests valors tant elevats han estat generalitzats en tot el territori i s'han registrat en totes les estacions de mesura. L'any 2021 també va ser un any molt càlid de manera generalitzada superant en quasi 1,5 graus centígrads la temperatura mitjana climàtica.

L'important increment de temperatura que s'ha donat al llarg d'aquests dos anys ha generat unes demandes d'aigua de les zones forestals no conegudes anteriorment,





reduint les aportacions d'aigua als rius, als aqüífers i als embassaments. Per exemple, a pesar que l'aqüífer de Fluvià-Muga porta molts mesos amb l'estat declarat d'alerta per sequera hidrològica amb les conseqüents restriccions d'usos i de consums, aquest final de gener de 2023 la làmina d'aigua ha arribat a un nivell de 15,13 metres sobre el nivell del mar, valor mai assolit anteriorment en aquesta època de l'any des de l'any 1994 que és la dada de quan es tenen registres. Així mateix, les elevades temperatures, que s'han donat, també han incrementat el consum domiciliari arribant, en l'àmbit Ter-Llobregat, a un increment de consum del 10% persistent al llarg dels mesos més càlids.

A aquesta situació s'ha arribat malgrat l'aplicació de les mesures contingudes en el Pla especial ja que els increments de disponibilitat d'aigua obtinguts de la dessalinització d'aigua marina i de la regeneració d'aigües depurades, no són suficients si es mantenen els nivells, quasi inexistent, de precipitacions. A més, no es preveu que aquesta situació millori a curt termini, ja que la sequera s'ha anat perllongant i agreujant de forma generalitzada, tal i com resulta del seguiment dels indicadors establerts al Pla, entrant en un estat persistent i estès d'insuficiència de pluges, fet que ha anat dificultant la gestió ordinària dels recursos hídrics existents.

Així doncs, és un fet constatat que el dèficit pluviomètric tan acusat i l'augment de temperatura s'ha anat traduint en una disminució de les aportacions, que ha acabat per afectar de manera molt greu i severa a les reserves d'aigua emmagatzemades en els embassaments ubicats a les conques internes de Catalunya i a la recàrrega d'aqüífers i, per tant, a la capacitat per continuar garantint el subministrament d'aigua en la qualitat i quantitat necessària per atendre un servei bàsic a la població i del qual depenen també la resta d'activitats econòmiques.

El risc concret de desabastament a poblacions es pot veure agreujat per l'increment de temperatures, que es produirà previsiblement en els propers mesos, la qual cosa exigeix una actuació de manera immediata per evitar l'assecamament de les fonts de subministrament de les xarxes d'abastament d'aigua potable.

Per aquest motiu cal una reacció normativa immediata i més si es té en compte que en els pròxims mesos, amb el previsible increment de les temperatures, es donaran de manera natural els increments usuals de consum que, si no es limiten, provocaran o, al menys, acceleraran l'assecamament de les fonts de subministrament d'aigua de les xarxes de subministrament d'aigua i l'assecamament temporal de rius, circumstància que s'ha donat en el passat en els rius Gurri, Ges i Foix.

A la vista de tot l'exposat, cal examinar si aquesta situació de necessitat descrita revesteix el caràcter d'extraordinària i urgent tal i com ha estat interpretada pel Tribunal Constitucional i pel Consell de Garanties Estatutàries.

La necessitat justificadora dels decrets llei no s'ha d'entendre com una necessitat absoluta, que comporti un perill greu pel sistema constitucional o l'ordre públic entès





com el normal exercici dels drets fonamentals i les llibertats públiques i el normal funcionament dels serveis públics, sinó que s'ha d'entendre amb una major amplitud, com una necessitat relativa respecte de situacions concretes dels objectius de governabilitat que requereixen d'una intervenció normativa immediata (STC 6/1983 i Dictamen 7/2010), disposant el Govern d'un raonable marge de discrecionalitat en l'apreciació del fet habilitant (STC 29/1987 i Dictamen 7/2010).

També ha assenyalat que l'examen de la seva concurrència s'ha d'efectuar mitjançant la valoració conjunta de tots els factors que van determinar que el govern adoptés aquest tipus de disposició (STC 1/2012 i 137/2003).

Tant la doctrina del Consell com la jurisprudència constitucional han perfilat la distinció entre l'element d'urgència i el del caràcter extraordinari, de manera que han interpretat aquest darrer com el supòsit excepcional en el qual una situació conjuntural de difícil previsió requereix una intervenció normativa immediata per part del poder executiu per fer front als objectius de governabilitat. En línies generals, el caràcter extraordinari ha estat acceptat de manera àmplia per la jurisprudència del Tribunal Constitucional quan està raonablement i explícitament motivat per situacions fàctiques amb una especial transcendència o repercussió en l'àmbit econòmic o social. Segons la doctrina d'aquest mateix Alt Tribunal, s'ha de vincular a situacions concretes dels objectius de governabilitat, que no es limiten a situacions de conjuntura econòmica sinó també a l'existència d'un buit legislatiu produït com a conseqüència de la declaració d'inconstitucionalitat d'una norma (STC11/2002), o a la voluntat d'introduir modificacions organitzatives (STC 60/1986) o d'orientació política (STC237/2012).

La urgència, de conformitat amb la doctrina del Consell de Garanties Estatutàries, va vinculada a avaluar o verificar si des del punt de vista del procediment legislatiu ordinari no existia altra opció que facilités la tramitació de la disposició sense necessitat de recórrer a una norma d'origen governamental. Per tant, la urgència es vincula a la impossibilitat d'implementar el contingut de la regulació o, en altres paraules, d'assolir la finalitat desitjada o cercada mitjançant el procediment parlamentari comú previst per a la resta d'iniciatives legislatives (dictamen 2/2019). Així mateix, s'ha apreciat que aquesta urgència concorre quan, concorrent al procediment legislatiu ordinari, s'enerva l'efectivitat de l'acció requerida ja sigui pel temps a invertir en el procediment legislatiu ja sigui per la necessitat de la immediatesa de la mesura (STC111/83).

Pel que fa a la imprevisibilitat, és un requeriment que també ha estat modulats pel la doctrina del Tribunal Constitucional en les sentències 11/2002 i 68/2007 en el sentit que no calia que concorregués el caràcter d'imprevisible sinó que n'hi havia prou amb que s'acredités que la resposta urgent mitjançant les mesures a adoptar eren les necessàries per superar una situació excepcional.

La conseqüència immediata de la manca d'aigua que s'està donant, com a conseqüència de la persistent sequera i que es preveu que s'agreuï encara més si no





plou de manera abundant, és una gravíssima pertorbació d'un servei bàsic essencial com es l'abastament d'aigua potable a la població, afecció que va des de la incapacitat de servir la demanda amb els recursos disponibles en la zona fins la interrupció del servei amb el conseqüent tall en el subministrament d'aigua. Aquesta situació està obligant a moltes administracions locals a demanar un suport al subministrament d'aigua mitjançant camions cisterna (fins gener del 2023 han demanat subvencions per les despeses 2021 i 2022 de transport d'aigua amb camions cisterna 49 municipis de les Conques Internes de Catalunya), així com a aplicar restriccions d'aigua als ciutadans i/o a les activitats que es desenvolupen, fins i tot amb talls del servei.

En el present supòsit, el caràcter extraordinari de la situació deriva de la severíssima reducció dels recursos hídrics disponibles i del seu immediat impacte al servei d'abastament d'aigua a població. Davant d'aquesta situació resulta imprescindible l'adopció de mesures que intensifiquin l'estalvi i d'optimització dels recursos i consums amb la finalitat d'incrementar els recursos hídrics disponibles fins que els nivells de les reserves millorin, que agilitin els procediments, que sancionin aquells comportaments que contravinquin les mesures adoptades i que revesteixen major gravetat en una situació en la que s'exigeix un sacrifici col·lectiu i s'incloguin determinats beneficis fiscals com a mesura per a contribuir a mitigar els efectes econòmics de la sequera.

La única manera de fer front a aquesta situació de persistent sequera és el decret llei ja que en qualsevol altre dels mecanismes existents, la tramitació d'una llei ordinària encara que sigui pel procediment d'urgència, requereixen d'una tramitació prèvia, tal i com resulta de l'article 36 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, que regula la iniciativa legislativa del Govern. Aquesta tramitació restaria d'efectivitat a les mesures previstes en la norma i s'impediria la correcta atenció a la necessitat primordial que ha de subvenir, que és la garantia de la prestació del servei d'abastament a població.

Per tant, la concurrència de l'element causal com és la persistent sequera, amb la conseqüent reducció dels recursos hídrics disponibles per garantir el servei d'abastament a població, el caràcter temporal de les mesures proposades, que es vinculen a la recuperació de les reserves d'aigua, els factors de transcendència social i econòmica del servei i de la seva incidència un l'objectiu de país com és la gestió de l'aigua i de l'element final que és no altre que no afectar ni a la continuïtat ni a la regularitat del servei, acrediten la concurrència del pressupòsit de fet habilitant, previst per l'article 64 de l'Estatut d'Autonomia i l'article 38 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern i en els termes exigits per la jurisprudència.

Juntament amb el compliment d'aquest requisit també concorre la competència material per adoptar les mesures que es proposen ja que l'Estatut d'Autonomia en el seu article 117.1.c) reconeix expressament la competència exclusiva de la Generalitat per adoptar les mesures extraordinàries en cas de necessitat per garantir el subministrament d'aigua





l'àmbit dels districtes de conca fluvial de Catalunya. Així mateix, l'article 31.1 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003 de 4 de novembre, disposa que la Generalitat, com a titular de les competències d'ordenació del cicle de l'aigua, adoptarà mesures per garantir l'abastament dels municipis dins dels límits i en el termes establerts per la planificació hidrològica.

B) Congruència i relació directa de les mesures amb la situació que s'ha d'afrontar

Constatat que concorre el pressupòsit de fet habilitant exigint per la Constitució, l'Estatut d'Autonomia i la Llei 13/2008, cal examinar si les disposicions que conté el projecte de Decret Llei guarden una relació directa o de congruència amb la situació que es tracta de superar (STC 1/2012). Tal i com s'estableix en aquesta sentència aquesta connexió de sentit no s'ha d'identificar amb un control sobre l'oportunitat, eficàcia o bondat tècnica de les mesures adoptades sinó únicament l'existència d'un vincle raonable entre les dites mesures i la situació que exigeix l'acció normativa.

El projecte de Decret Llei s'integra per 12 articles, organitzats internament en tres capítols i tres disposicions finals.

En aquest informe es justifiquen les mesures que són de competència de l'Agència Catalana de l'Aigua.

El Capítol I, relatiu les disposicions generals, consta de tres articles.

El primer descriu l'objecte de la proposta normativa que no és altre que establir les normes i les mesures extraordinàries i urgents per a l'aprofitament dels recursos hidràulics, ja escassos, en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya.

El segon estableix el caràcter no indemnitzable de les mesures que s'adoptin en aplicació tant del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, aprovat per l'Acord GOV 1/2020, de 8 de gener com del mateix Decret Llei. El caràcter no indemnitzable es justifica en què les mesures que calgui adoptar constitueixen una càrrega de caràcter general, són limitacions que s'imposen amb caràcter col·lectiu sense que es pugui identificar una beneficiari. Es tracta de mesures que s'adopten amb caràcter temporal i que no donen lloc a la privació singular d'un dret sinó a una modulació del seu exercici, mentre persisteixi aquesta situació de severa escassetat de recursos hídrics, que compromet la regularitat i continuïtat d'un servei essencial com és l'abastament a població. A més, faltaria un element per aplicar l'institut de l'expropiació i és que mancaria el correlatiu benefici a favor d'alguna persona concreta, que seria el requisit per que es podés deduir una pretensió indemnitzatòria, de conformitat també la legislació d'expropiació forçosa. El caràcter general de les limitacions que puguin imposar-se, el seu caràcter temporal i la manca de correlació



patrimonial justifica que la norma disposi que les referides mesures no siguin indemnitzables. Les mesures temporals adoptades per l'administració a l'empara de l'article 58 del TRLA no son mesures expropiatòries o limitatives de drets adquirits sinó que constitueixen meres limitacions de l'ús.

Aquests és una mesura comuna a tots els instruments normatius adoptats per fer front a situacions de sequera; així el Govern de la Generalitat ha adoptat Decrets que inclouen aquesta previsió, a tall d'exemple es poden esmentar el Decret 22/2022, de 22 de gener, el Decret 93/2005, de 17 de maig, el Decret 207/2005, de 27 de setembre i el Decret 84/2007, de 3 d'abril.

El caràcter no indemnitzable d'aquestes mesures també ha estat acceptat per la jurisprudència. En aquest sentit es poden esmentar les sentències del Tribunal Suprem de 19 de setembre i 15 de novembre de 2000 i de 17 d'abril de 2007. Així mateix, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la seva sentència de 30 de gener de 2004, reconeix que la situació de sequera exclou el deure de l'administració d'indemnitzar per concórrer un supòsit de força major.

L'article 3 declara la utilitat pública de les obres a efectes d'ocupació temporal i d'expropiació forçosa així com la urgent ocupació dels béns i drets que es vegin afectats, de conformitat amb allò previst a l'article 31.2.c) del Text refós.

Les disposició continguda en aquest article és proporcionada i la mínima necessària per afrontar i superar aquesta situació de sequera perquè habilita per actuar de manera immediata en l'àmbit de l'expropiació forçosa. Cal insistir que la finalitat última és intensificar mesures d'estalvi, d'optimització i racionalització en l'ús de l'aigua, per poder protegir un servei públic de primer ordre com és l'abastament a població en una situació de continuat minvament dels recursos hídrics disponibles.

Per tant, a més de guardar aquestes mesures una relació directa amb la situació que es vol superar, són congruents amb els principis que han de regir en l'exercici de les competències de la Generalitat en matèria d'aigües, tal i com preveu l'article 3.1 lletres a) i g) del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003.

El Capítol II conté els mesures adreçades a garantir l'abastament a població i s'integra pels articles 4 a 11.

L'article 4 faculta l'Agència Catalana de l'Aigua per suspendre qualsevol ús de l'aigua que no sigui el d'abastament a població durant un termini màxim de 48h sempre que hi hagi un risc d'interrupció en els operacions de captació i tractament d'aigua per abastament a un municipi.



La relació directa de la relació directa de la mesura i la seva congruència amb la finalitat perseguida resulta del mateix tenor literal del precepte: la finalitat superar la situació de risc concert en quant està vinculat a la captació i tractament d'aigua per abastament a població; la limitació territorial en quan ha d'afectar a un municipi o unitat d'explotació que es trobi en situació de sequera declarada i la limitació temporal 48h com a màxim.

L'article 5 faculta per recuperar captacions en desús per abastament a població en aquells municipis o unitats d'explotació que es trobin en situació d'excepcionalitat declarada. A l'igual que en el cas anterior la relació directa de la disposició i la seva connexió amb la situació a superar es desprèn del mateix precepte. La finalitat es reforçar l'abastament a població quan aquest es troba en una situació molt precària, atès que el municipi o unitat d'explotació s'ha de trobar en situació d'excepcionalitat. Per tant, la limitació territorial de la mesura resta constatada a l'igual que la temporal ha d'haver una situació d'excepcionalitat declarada i mentre estigui vigent aquest Decret llei. S'afegeix una limitació subjectiva, aquesta recuperació només es preveu a favor dels titulars dels serveis d'abastament i respecte del pous que siguin de la seva titularitat.

Pel cas que la destinació a l'abastament de població de recursos hídrics procedents de pous en desús hagessin estat concedits per a altres usos en municipis o unitats d'explotació que es trobin en situació d'excepcionalitat, als anteriors elements s'afegeix una garantia i és que cal seguir el procediment previst en l'article 9.1, que assegura l'audiència a les persones interessades.

Cal destacar la proporcionalitat i progressivitat de les disposicions contingudes en aquests tres articles ja que van de la sequera declarada, a excepcionalitat i emergència.

L'article 6, relatiu a l'admissió de la dilució per assolir la qualitat necessària dels recursos hídrics extrets és una previsió complementària i imprescindible per a l'efectivitat d'allò disposat a l'article 5,6 i 8, ja que de res serviria obtenir recursos hídrics addicionals fer afrontar la situació de sequera si no s'admetés aquesta tècnica per assolir la qualitat adient per poder-la destinar a l'abastament.

L'article 7 amb l'afany de resguardar els recursos hídrics disponibles per poder atendre l'abastament a població prohibeix amb caràcter general a l'Agència Catalana de l'Aigua autoritzar actuacions que comportin un esgotament del nivell freàtic. Ara bé, aquesta prohibició no té un caràcter absolut ja que si concorren determinades causes l'Agència pot autoritzar aquest tipus d'actuacions. Així si hi ha un risc a les persones i els béns com a conseqüència d'inundacions de locals o edificis, l'Agència resta facultada per expedir la corresponent autorització amb la imposició de les condicions que siguin per a l'aprofitament d'aquestes aigües. Igualment, el precepte preveu que en cas d'actuacions ja autoritzades però no iniciades a l'entrada en vigor d'aquest decret llei la persona o entitat titular de l'autorització ha de sol·licitar a l'Agència l'establiment de les condicions d'execució de les actuacions per tal de minimitzar els impactes en les masses d'aigua.



Aquesta disposició, a l'igual que les anteriors és proporcionada amb la finalitat perseguida d'incrementar la disponibilitat der recursos per protegir el servei d'abastament, en quant permet a l'Agència ponderar la concurrència de les causes urgents d'interès públic que li permeten fer ús d'aquesta habilitació per autoritzar l'esgotament del freàtic. A més, el precepte exemplifica, encara que no sigui de manera exhaustiva, els supòsits que es poden considerar com causa urgent, la qual cosa acota la discrecionalitat d'apreciació de l'Agència i redunda en benefici de la seguretat jurídica. A més, es reforça la protecció dels minsos recursos hídrics disponibles disposant que, si les actuacions d'esgotament del freàtic autoritzades no s'han iniciat a l'entada en vigor del decret llei, s'ha de sol·licitar a l'Agència l'establiment de les conacions adients per reduir els impactes sobre la massa d'aigua.

L'article 8 conte la regulació de la tramitació que ha d'aplicar l'administració hidràulica de Catalunya per modificar temporalment les condicions d'aprofitament del domini públic hidràulic, als qual es refereix el Pla especial en el seu apartat 5.3.4 i 5.3.6. Aquesta tramitació garanteix l'audiència a les persones interessades.

L'article 9 conté una mesura de foment de la qual es poden beneficiar aquells municipis que hagin formalitzat o formalitzin, la seva connexió a la xarxa de proveïment d'aigua destinada a l'abastament a població Ter-Llobregat. La mesura consisteix en permetre de manera expressa el fraccionament del pagament de la quota de connexió, establerta a l'article 38.2 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya en els termes que fixi el Consell de la Xarxa Ter-Llobregat.

Aquesta mesura reforça l'abastament a població en quant la connexió a aquesta xarxa dota als municipis connectats d'una major robustesa, ates que poden accedir als recursos disponibles a la xarxa, deixant de dependre exclusivament de recursos locals. Aquesta possibilitat es podria veure dificultada si haguessin d'afrontar el pagament íntegre de la quota, deixant-los en una situació de major vulnerabilitat en una situació que ja és crítica per raó de la sequera.

Per tant aquesta el contingut de la disposició s'ajusta als límits exigits per a la seva incorporació en un decret llei.

L'article 10 que estableix una obligació de reparació dels danys en el cas d'incompliment de les normes d'aprofitament coordinat de recursos hídrics i de les reduccions de consums que comportin una reducció de la disponibilitat d'aigua per a l'abastament a població.

L'establiment de l'aprofitament coordinat dels recursos hídrics és una potestat reconeguda a les administracions hidràuliques a l'article 55 del Text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial Decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol. El respecte a aquestes regles encara ha de ser més curós durant una situació de sequera, ja que van adreçades a garantir unes dotacions d'aigua per abastament a població i el poder-los





assegurar depèn de què també es respectin les limitacions de consums establertes al Pla especial d'actuació en situació d'alerta i especial sequera.

Aquest precepte el que fa és establir uns percentatges que tenen com a finalitat incrementar els imports dels danys causants al domini públic, calculats de conformitat amb allò establert a l'article 326 i següents del Reglament del domini públic hidràulic, aprovat pel Reial Decret 849/1986, d'11 d'abril, quan aquestes infraccions comportin una reducció de la disponibilitat d'aigua destinada a l'abastament de població.

Així doncs, els subjectes que poden incórrer en aquesta responsabilitat són aquells que, en virtut de títol d'aprofitament del domini públic hidràulic, incompleixin les normes d'aprofitament coordinat i aquells usuaris d'aigua per a usos diferents al d'abastament a població, en el cas de reducció de consums. Cal recordar que el Pla especial en el seu apartat 5.3.3 i Taula 5 no imposen percentatges de reducció a l'abastament sinó als usos de reg agrícola, ramaders, industrials i recreatius.

Una previsió com aquesta ha d'estar continguda en una norma amb rang de Llei i a més, és congruent amb la finalitat perseguida i necessària ja que en cas contrari les referides regles d'explotació i limitacions de consum es veurien privades d'efectivitat. Atès que el seu incompliment en una situació de sequera comporta un major desvalor de la conducta, la qual es fa encara més reprovable quan hi ha una sacrifici col·lectiu, justifica la seva inclusió en la proposta normativa.

El capítol II acaba amb l'article 11, relatiu a la determinació de les limitacions de consums mensuals d'aigua previstes al Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera i conté una disposició que va adreçada a fer efectiva una previsió del Pla especial.

L'apartat 5 d'aquest Pla especial relaciona el conjunt de mesures, que són comuns en els estats de la sequera, entre les quals es troba la limitació de consums per als usos diferents a l'abastament a població, és a dir el reg agrícola, ramader, industrial, usos recreatius que impliquin rec i altres recursos recreatius. Amb la finalitat de protegir l'ús prioritari d'abastament a població, el subapartat 3.3 estableix per cada ús d'aigua una reducció de consums respecte de l'efectuat en situació de normalitat. Aquesta previsió del projecte de Decret Llei el que regula és com s'efectua la determinació de quin era el consum en situació de normalitat per poder aplicar la reducció prevista al Pla, de la manera més objectiva possible. Així, la forma de càlcul és la mitjana dels darrers 3 anys que hagin estat en situació de normalitat. En el cas que no es puguin acreditar els dades o aquestes no siguin representatives de la situació actual, l'Agència Catalana de l'Aigua estableix el valor de referència tenint en compte els valors màxims mensuals fixats a la concessió, les dotacions màximes previstes en el Pla de Gestió del Districte de Conca Fluvial, concretament en els articles 26 i 27 de les seves determinacions normatives, i altres referències pròpies del sector.



La necessitat, congruència i connexió d'aquesta disposició resulta de la mateixa rúbrica del Capítol és imprescindible per aplicar una part del contingut del Pla i va directament adreçada a contribuir a superar la situació de sequera, tot protegint l'ús d'aigua destinat a l'abastament a població.

La proposta normativa acaba amb tres disposicions finals.

La primera introdueix un nou article 29 bis al Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, per tal de regular el règim sancionador per incompliment de determinades obligacions establertes en el Pla especial. A tal fi, s'estableix una remissió al règim sancionador establert al Text refós de la Llei d'aigües, llevat d'un seguit de conductes que es tipifiquen en l'apartat 1 d'aquest article 29 bis, que constitueixen les infraccions específiques del Pla especial. Juntament amb les infraccions s'estableixen les sancions i les circumstàncies a prendre en consideració per modular la responsabilitat, establint-se expressament que la sequera és causa agreujant.

L'apartat 2 de l'article 29 bis s'especifica que en el cas que el lliurament de volums per abastament de població superi els màxims establerts en el Pla especial i en el cas d'incompliment de les limitacions particulars en l'ús de l'aigua per abastament de poblacions, previstes en aquest mateix Pla, la responsabilitat per la infracció comesa recau sobre el titular del servei, ja que és qui té el poder per revertir la situació. La proporcionalitat del precepte es troba en que si el titular del servei adopta mesures per respectar aquestes limitacions, tal fet es prendrà en consideració per modular la seva responsabilitat.

Així mateix, quan les entitats subministradores incompleixen el deure establert al Pla especial de comunicar els volums subministrats als municipis, es faculta a l'Agència per efectuar una estimació objectiva als efectes d'aplicar el règim sancionador establert a l'apartat 1 de l'article 29 bis del Text refós.

El nou apartat 3 de l'article 29 bis estableix que en el cas que la infracció comesa sigui un lliurament de volums per abastament de població per sobre els màxims establerts, amb independència de la sanció que correspongui, cal satisfer una indemnització que es calcula aplicant entre 0,10 0,30 i 0,60 euros per metre cúbic lliurat en excés, segons s'estigui en alerta, excepcionalitat o emergència. Cal destacar dos aspectes, la limitació dels subjectes susceptibles d'incórrer en aquesta conducta, els titulars del servei, com s'ha indicat en la justificació de l'apartat 2 de l'article 29 bis, i la progressivitat d'aquesta disposició en quan incrementa l'import en funció de l'estat de la sequera declarada en el municipi o unitat d'explotació afectada.

Els apartats 4 i 6 de l'article 29 bis contenen una remissió pel que fa al procediment administratiu sancionador i a la prescripció de les infraccions i sancions a la normativa sobre procediment sancionador aplicable als àmbits de competència de la Generalitat, i la legislació vigent de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment



administratiu comú, respectivament. L'apartat 5 d'aquest article disposa que l'exercici de la potestat sancionadora correspon als òrgans competents d'acord amb el TRLMAC

Amb aquesta modificació del Text refós s'estableix que determinades conductes constitueixen infracció del Text refós de la Llei d'aigües, mentre que d'altres es tipifiquen com infraccions per l'incompliment de les obligacions, deures i limitacions definits en el Pla especial, pel seu rang no podia incloure un règim sancionador quan es va aprovar, malgrat ser aquest indispensable per l'efectivitat de les seves previsions. També es reforça aquest regim amb la previsió d'una indemnització en el cas que com a conseqüència d'una determinada conducta infractora (lliurament de volums per abastament de població per sobre els màxims establerts) comporti la reducció del recursos hídrics disponibles.

Aquesta regulació continguda en aquest nou l'article 29 bis del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, dona satisfacció a la reserva de rang de llei exigida en matèria sancionadora, és proporcionada i congruent amb la gravetat de la situació i va adreçada a garantir l'interès públic, que es situacions de sequera es concentra en la garantia del servei d'abastament a població. Hi ha concs una connexió o vinculació directa amb la situació extraordinària a superar.

Finalment, cal assenyalar que el Tribunal Constitucional ha admès des de l'inici, a tall d'exemple es pot esmentar la Sentència 3/1988, de 21 de gener, la possibilitat de que mitjançant la figura del Reial decret llei es puguin incloure el tipus d'il·lícits i les seves corresponents sancions ja que considera que no suposa una contradicció amb l'article 25.1 de la Constitució, en ser una disposició legislativa que s'insereix en l'ordenament jurídic com una norma dotada de força i amb valor de llei. És a dir es respecten els límits materials establerts per aquest tipus de disposició normativa per la Constitució i l'Estatut.

La disposició final segona va adreçada a modificar una norma reglamentària, el Decret 130/2003, de 13 de maig, pel qual s'aprova el reglament del serveis públics de sanejament mitjançant la introducció d'un nou apartat 4 al seu article 8 i disposa expressament que aquesta modificació manté rang reglamentari.

Aquesta addició de contingut es necessària per contribuir a donar efectivitat a una previsió concreta del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, tal i com s'esposa a continuació.

El Pla especial determina que, un cop declarada l'alerta, s'activi un conjunt de 145 captacions municipals, que en la seva major part no es fan servir en condicions de normalitat. D'aquesta manera es mobilitzen recursos subterranis, amb la conseqüent reducció del consum de reserves embassades. Alguns d'aquests pous, però, tenen problemes de qualitat que fan necessari el seu tractament per potabilitzar-los. Aquests tractaments generen un rebuig. En funció del tipus de contaminant, el rebuig pot ser





sòlid (i evacuat com a residu) o líquid. Alguns compostos només es poden separar mitjançant tractaments de membrana (com ara l'osmosi inversa), la qual cosa genera un rebuig líquid que sovint no es fa factible d'evacuar (ja que l'evacuació requeriria un nombre molt elevat de camions cisterna). En canvi, en moltes ocasions pot ser factible el seu abocament a una xarxa de sanejament, per a ser conduïts a una depuradora, sense afectar al tractament de depuració. La mesura proposada permetrà aquesta via de gestió sempre que temporalment s'aplani l'exigència d'assolir els límits establerts a l'annex II de Reglament del serveis públics de sanejament.

La modificació consisteix en introduir un nou apartat 4 a l'article 8 del referit Reglament que té per finalitat permetre, en situacions declarades de sequera hidrològica, l'entrada dels rebutjos procedents de sistemes de separació per membranes que formin part d'un tractament de potabilització municipal, malgrat se superin les concentracions màximes establertes en l'annex II del Reglament.

La regulació existent determina que el rebutjos provinents de les estacions potabilitzadores d'aigües potables municipals no puguin ser admesos en no poder assolir els límits fixats a l'annex II de Reglament. La modificació va adreçada a remoure amb caràcter temporal aquesta limitació només quan hi hagi una situació de sequera hidrològica declarada. Es tracta de poder facilitar la gestió d'aquest rebutjos, a través de les instal·lacions que integren els sistemes públics de sanejament sempre i quan no posin en risc el funcionament del sistema de sanejament ni provoquin un incompliment dels objectius de qualitat en el medi receptor.

Com es pot observar el caràcter temporal i condicionat de la modificació proposada guarda la relació de connexió congruència a la finalitat perseguida de contribuir a superar la situació de sequera, incidint en la facilitació de la gestió d'uns rebutjos generats per les instal·lacions del servei públic d'abastament municipal.

L'element comú d'aquestes dues disposicions finals del projecte de decret llei és que modifiquen el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002 de 4 de novembre, i del Reglament dels serveis públics de sanejament, aprovat pel Decret 130/2003, de 13 de maig, amb vocació de permanència. Cal assenyalar que aquesta actuació normativa urgent i excepcional, que s'efectua mitjançant aquest projecte de Decret llei, també pot comprendre la modificació puntual de d'aquestes dues normes a la vista la seva connexió amb la situació d'extraordinària i urgent necessitat, tal i com s'ha justificat en el paràgraf anterior. L'objectiu és assolir la seva modificació en un termini més breu que el requerit per la seva tramitació parlamentària ja sigui pel procediment ordinari o d'urgència (STC 68/2007 i 137/2011) i en el cas de normes amb rang de Llei o al procediment reglamentari en el cas de la modificació del Decret 130/2003. De no incloure's aquesta modificació es veuria privat d'efectivitat el mateix Pla especial, principal eina de gestió de la qual s'ha dotat la Generalitat per afrontar d'aquestes situacions de sequera en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya.



La Disposició final tercera regula l'entrada en vigor del Decret Llei el mateix dia de la seva publicació en el DOGC, previsió congruent amb el caràcter d'extraordinari de la regulació i la seva necessària immediatesa.

Es pot concloure, doncs, que tota la regulació continguda al projecte de decret Llei és la mínima i indispensable, està vinculada a la superació de la situació crítica generada per la sequera i va adreçada a protegir els minsos recursos d'aigua disponibles i el servei que fa efectiu l'accés de l'aigua potable a les persones, a accelerar la tramitació dels procediments administratius, a desincentivar i sancionar aquells comportaments intolerables, que són encara més reprovables en una situació de sequera en la qual hi ha un sacrifici col·lectiu de tota la població.

Així doncs, s'acompleix l'exigència de que hi hagi una relació de congruència i de sentit entre les mesures contingudes en el Decret Llei i la situació que cal afrontar sorgida arran i s'ajusta als requeriments de l'article 64 de l'Estatut d'Autonomia i 38 de la Llei 13/2008.

C) Impacte pressupostari

Les mesures establertes al Decret Llei tenen la finalitat de disposar de mecanismes de control, potenciar l'estalvi, l'ordenació i la racionalització dels recursos hídrics durant els diferents estats de sequera hidrològica que afectin a les conques internes de Catalunya. Per tant, son mesures que afecten, bàsicament, a la reducció de terminis i diversos aspectes per dotar de celeritat i eficàcia a la tramitació dels procediments relacionats amb la gestió de l'aigua que quedin afectats temporalment per la situació de sequera. D'acord amb l'article 2 del Decret Llei, les mesures que s'adoptin, així com les limitacions en l'ús del domini públic hidràulic, no donen dret a cap tipus d'indemnització. Així mateix, les mesures no tenen caràcter permanent, atès que tenen una vigència temporal acotada en el temps, fins a la superació de l'estat de sequera hidrològica al districte de conca fluvial de Catalunya.

D'acord amb l'anterior, l'aplicació de les mesures que s'hi contenen no tenen un impacte pressupostari directe perquè, en general, no s'ha d'indemnitzar als usuaris afectats. La gestió d'aquestes mesures es realitzarà amb els mitjans materials i els recursos personals propis actuals de l'administració i no es preveu la dotació de personal addicional, d'acord amb la distribució de competències establertes al Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat per Reial Decret Legislatiu 3/2003, de 4 de novembre.

El reforç i intensificació del règim sancionador previst en el text no té una finalitat recaptatòria sinó que pretén desincentivar les conductes perjudicials i assegurar la





disponibilitat d'aigua per a l'abastament de poblacions. Tot i així, la imposició de sancions pot comportar un impacte pressupostari positiu, a conseqüència de l'increment de les mesures de control dels aprofitaments i dels usuaris de l'aigua, que pot comportar un augment dels imports que es recaptin per l'Agència Catalana de l'Aigua en concepte de sancions i indemnitzacions per danys durant els episodis declarats de sequera. Aquests imports, però, no poden ser objecte d'estimació anticipada perquè el seu valor dependrà del grau de compliment pels usuaris de l'aigua de les mesures aplicades en cada moment i del nombre i entitat de les infraccions comeses i sancionades.

Barcelona,

Director

Informe justificatiu de la necessitat extraordinària i urgent de les Mesures adreçades a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes en situació d'Excepcionalitat o d'Emergència

L'apartat 1 de l'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, preveu que el Govern en cas d'una necessitat extraordinària i urgent pot dictar disposicions legislatives provisionals sota la forma de Decret Llei, en els termes de l'article 64 de l'Estatut d'Autonomia.

L'apartat 2 d'aquet mateix precepte disposa que la tramitació s'inicia a proposta del departament o departaments competents per raó de la matèria, la qual s'ha de comunicar al secretari o secretària del Govern, mentre que el 3 estableix que el projecte de decret llei han d'anar acompanyat d'un informe que justifiqui aquesta necessitat i certifiqui que les mesures proposades són congruents i estan en relació directa amb la situació que s'ha d'afrontar. A més, el projecte de decret llei han de ser objecte d'un informe dels serveis jurídics de la Generalitat.

El present informe s'elabora en compliment d'allò establert a l'article 38.3 de la Llei 13/2008, de 5 de desembre i es circumscriu a justificar la concurrència de la necessitat extraordinària i urgent així com la congruència i la relació directa de les mesures contingudes en el projecte de Decret Llei amb la situació que s'ha d'afrontar.

En data 9 de febrer de 2023 es fa arribar a la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia el text del projecte de Decret Llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, i pel qual es modifica el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel decret legislatiu 3/2003 de 4 de novembre.

En vista del text proposat per l'ACA, la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, considera necessari afegir mesures concretes adreçades a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes davant de la situació de sequera excepcional.

Es proposa incloure un capítol al projecte de Decret Llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, i pel qual es modifica el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel decret legislatiu 3/2003 de 4 de novembre. Aquestes mesures estarien adreçades a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes en situació d'excepcionalitat o d'emergència, per adaptar les necessitats d'emmagatzematge de dejeccions ramaderes a les explotacions, sota control de l'autoritat competent en matèria de ramaderia per minimitzar els riscos sanitaris.

El redactat proposat és el següent:

Capítol VI

Mesures adreçades a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes en situació d'excepcionalitat o d'emergència

Article 17

Ús temporal d'instal·lacions d'emmagatzematge de dejeccions ramaderes

Quan com a conseqüència de la situació d'excepcionalitat o d'emergència, resultin finques sense conrear per manca d'aigua de reg, la direcció general competent en

matèria de ramaderia pot autoritzar que les dejeccions ramaderes generades en una explotació ramadera es puguin emmagatzemar de manera temporal en instal·lacions d'emmagatzematge de dejeccions situades en altres explotacions ramaderes, prèvia valoració del risc sanitari, i amb l'adopció de les mesures de bioseguretat escaients.

La justificació de la necessitat estaria basada en les següents consideracions:

Els principals possibles impactes primaris d'una sequera severa i duradora en l'àmbit de la gestió de les dejeccions ramaderes com a fertilitzants són:

Menor productivitat dels cultius de secà i, per tant, menor necessitat de fertilització. En una part dels casos, si l'agricultor decideix no sembrar, la necessitat de fertilització passa a ser nul·la.

Menor productivitat dels cultius regats a partir d'embassaments, atès que la sequera està afectant seriosament les reserves als embassaments. Per tant, també menor necessitat de fertilització. En una part dels casos, si l'agricultor decideix no sembrar, la necessitat de fertilització també passa a ser nul·la.

Aquesta reducció de demanda de fertilització té un impacte secundari punyent en el cas de les dejeccions ramaderes, atès que la seva destinació és l'aplicació agrícola per satisfer les necessitats nutricionals dels cultius, especialment pel seu contingut en nitrogen. Si hi ha poca o nul·la productivitat, però les dejeccions s'apliquen a les dosis d'un any normal, el nitrogen quedaria en el sòl en forma de nitrats perquè no seria absorbit pel cultiu.

L'arribada d'aquests nitrats a l'aqüífer no seria directa, perquè de la mateixa manera que la sequera implicaria poca aigua per al cultiu, també implicaria que el sòl estigués molt lluny d'assolir l'estat de saturació d'humitat necessari per a què es produís un rentat efectiu de nitrats en fondària. Ara bé, al final de la sequera, les eventuais pluges acabarien arrossegant una part d'aquests nitrats cap a una fondària del sòl en què ja quedarien definitivament fora de l'abast de les arrels, i a mitjà/llarg termini arribarien als aqüífers.

Per tant, en aquestes situacions, especialment si la manca de reg o de pluja portar a no sembrar la parcel·la, cal afavorir les diferents formes d'emmagatzematge de les dejeccions permanents, per tal que les dejeccions ramaderes no s'apliquin al sòl i, a més, no donin lloc a vessaments de les basses o femers.

Pel que fa a l'emmagatzematge permanent, hi ha granges que tenen basses de purins o femers dimensionats més enllà del mínim requerit per la normativa, o bé que simplement els sobra volum perquè no treballen a plena capacitat de bestiar. En aquests casos, cal afavorir, atenent la situació excepcional, que aquest volum d'emmagatzematge disponible pugui ser aprofitat per les granges que en tenen menys o, simplement, el que tenen ja està a prop del màxim emplenament. El risc sanitari en aquest aprofitament s'ha de minimitzar, per no transmetre possibles malalties existents en una granja cap a una altra, per la qual cosa es planteja que calgui una autorització de la direcció general competent en ramaderia cas a cas.

S'ha de considerar sempre que ens referim a una excepcionalitat, que al no poder distribuir els fems i purins als camps poden existir situacions extremes de no tenir capacitat d'emmagatzematge dels mateixos per part de certes explotacions, i que l'única sortida és baixar el nombre d'animals o trobar un emmagatzematge alternatiu. Fins a la publicació del RD 306/2020 a Catalunya es permetia que algunes explotacions portessin els purins a les basses d'altres que tenien més capacitat, a partir del RD 306 aquesta pràctica s'ha anul·lat, ara bé, hem de constatar que tampoc es va observar cap problema sanitari quan es portava a terme. En tot cas i dins el nou marc normatiu i donada l'excepcionalitat considerem que, amb un bon seguiment dels casos que demanin compartir emmagatzematge no ha de ser un risc elevat per a la granja que rep els fems o purins, ja que es revisarà per part del servei competent l'estat sanitari oficial actual de les explotacions implicades, a més a més també es demanarà l'acceptació d'aquesta pràctica per les dues parts i sempre que es cregui necessari es demanaran mesures de bioseguretat extra.

Barcelona,

Elisenda Guillaumes i Culell
Directora General d'Agricultura i Ramaderia



Informe

Assumpte:

Projecte de Decret Llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya

De conformitat amb el que preveu l'article 38.3 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, i l'article 4.1.a de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat, aquesta Assessoria Jurídica emet el corresponent informe jurídic preceptiu.

Data: 27 de febrer de 2023.

I. Objecte del Decret Llei

Aquest Decret Llei té per objecte establir les normes i les mesures extraordinàries i urgents per a l'aprofitament dels recursos hidràulics escassos en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, integrat per les conques a què fa referència l'article 6 del text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, i garantir la prestació adequada dels serveis del cicle de l'aigua i, en especial, l'abastament domiciliari d'aigua apta per al consum humà en tot el territori del districte de conca fluvial de Catalunya.

De manera molt sintètica les disposicions contingudes en aquest Decret Llei estan totes elles orientades a garantir l'abastament a població tot preveient la suspensió temporal d'aprofitaments, la recuperació de captacions, l'acceleració de la tramitació dels procediments administratius per a la modificació temporal dels títols administratius derivades de l'aplicació del Decret Llei i del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, la intensificació de les restriccions en les demandes d'aigua, la sanció d'aquelles conductes infractores de les previsions del Pla, que són més reprovables en un context de sequera on hi ha un sacrifici col·lectiu de tota la població.

La descripció i valoració de les mesures, en especial pel que fa a la valoració de la connexió de sentit i finalitat, amb la situació de necessitat extraordinària i urgent s'efectua en l'apartat V d'aquest informe.

II. Antecedents





El Districte de Conca Fluvial de Catalunya ha sofert en les darreres dècades diversos episodis de sequera, que van exigir l'adopció de mesures de gestió extraordinàries, emparades en els Decrets que podia aprovar el Govern de la Generalitat en ús de les facultats conferides per la legislació d'aigües (art. 56. de la Llei 29/1985, de 21 d'agost d'aigües, actual article 58 Text Refós de la Llei d'Aigües, aprovat pel Reial Decret legislatiu 1/2001 de 20 de juliol, l'article 12.2.c) la Llei 6/1999, de 12 d'ordenació, gestió i tributació de l'aigua, actual article 31.2.c) del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre).

Així davant de les sequeres de l'any 1999, 2000, 2005 i 2007 es va reaccionar aprovant el Govern els corresponents decrets de mesures excepcionals: el Decret 94/1999, de 6 d'abril; el Decret 168/2000, de 2 de maig; el Decret 93/2005, de 17 de maig. El darrer Decret aprovat ha estat el 84/200, de 3 d'abril, la vigència del qual va ser prorrogada dos vegades fins que va ser formalment derogat pel Decret 5/2009, de 13 de gener.

La gestió de la sequera ha evolucionat passant de les mesures exclusivament reactives a les preventives, en el sentit que pot haver una tasca prèvia, de planificació per definir i preveure els escenaris de la sequera i les mesures que hi ha d'anar aparellades. D'acord amb aquest plantejament l'article 27 de la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla Hidrològic Nacional va disposar que els organismes de conca havien d'elaborar plans especials d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera. L'àmbit d'aquests plans especials havia de ser coincident amb l'àmbit dels plans hidrològics i havien d'incloure les regles d'explotació dels sistemes i les mesures a aplicar en relació amb l'ús del domini públic hidràulic.

En compliment d'aquest mandat i d'acord amb el previst a l'article 21 del Reglament de Planificació Hidrològica, aprovat per Decret 380/2006, de 10 d'octubre, el 10 de gener de 2020 es va publicar en el DOGC número 8039 l'ACORD GOV/1/2020, de 8 de gener, pel qual s'aprova el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera (PES).

D'acord amb l'anterior, el PES incorpora les normes d'explotació dels sistemes, definint els llindars a partir dels quals es declaren els successius estats de sequera hidrològica, que comporten mesures de gestió cada cop més intenses (Alerta, Excepcionalitat i Emergència) i un estat de transició anomenat Prealerta, que no comporta limitacions a les persones usuàries però que sí porta associades certes accions preparatòries a nivell d'organització interna i de comunicació de dades. El PES també defineix els estats de sequera pluviomètrica, que corresponen a situacions d'acumulació de dèficits de pluja (sequera severa i sequera extrema), determina les consignes d'operació dels diferents recursos hídrics i les mesures a aplicar en relació a l'ús, contenint les limitacions en l'ús de l'aigua que s'apliquen en cada estat de sequera.

Totes aquestes mesures previstes al PES són d'aplicació al Districte de conca fluvial de Catalunya. El PES només contempla mesures de restricció dels consums en les fases de sequera hidrològica i no conté cap limitació de l'ús en estat de normalitat hidrològica. Pel que fa a les normes d'explotació dels recursos, el seu àmbit d'aplicació és també el dels estats de sequera hidrològica.

Es defineixen divuit unitats d'explotació, en les que la declaració de l'estat de sequera es pot realitzar de manera independent. Les unitats d'explotació són els àmbits en què es divideix el districte de conca fluvial de Catalunya atenent a l'origen dels recursos hídrics emprats pels





abastaments municipals. La relació de municipis i la unitat d'explotació a la qual pertanyen es troba en l'annex 1 del PES.

En aquells supòsits en els què l'aplicació de les mesures contingudes al PES impliqui un règim d'explotació diferent del previst al títol concessional, aquesta aplicació suposa una modificació temporal del títol, motiu pel qual, l'incompliment d'aquestes mesures suposa una infracció del propi títol, tal i com contempla l'article 116.c) Text refós de la Llei d'aigües, aprovat per Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.

A nivell organitzatiu, el PES crea la figura del Comitè Permanent de la Sequera, amb les funcions de direcció i coordinació de l'actuació de les unitats organitzatives de l'Agència Catalana de l'Aigua en relació amb la gestió de la sequera, l'Observatori de la Sequera com a òrgan intern de proposta i seguiment de les mesures i la Comissió Interdepartamental de la Sequera, que es constitueix en el cas que s'activi l'estat d'alerta afectant a un 20% dels municipis o de la població del DCFC, la qual ja es va constituir en data 2 d'agost de 2022.

Concretament, correspon al Comitè Permanent de la Sequera donar trasllat al Departament d'adscripció de l'Agència Catalana de l'Aigua de propostes en relació a l'adopció de mesures de caràcter normatiu per fer front a la sequera com poden ser mesures tributàries, mesures relatives al règim sancionador o mesures de simplificació de procediments administratius, o l'establiment d'ajuts, per tal que, si ho considera adient, les elevi al Govern. En la sessió de 21 de desembre de 2022 la Comissió va acordar que s'iniciés l'elaboració del corresponent projecte de decret llei, objecte d'informe.

III. Marc competencial i normatiu

El marc competencial ve definit per la Constitució i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

La Constitució en el seu article 148.10 que preveu que les comunitats autònomes poden assumir competències en matèria de projectes, construcció i explotació dels aprofitaments hidràulics, canals i regatges d'interès per la Comunitat Autònoma mentre que l'article 149.1.22 reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre la legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics si les aigües passen per més d'una Comunitat Autònoma.

Tot i que aquests dos preceptes no són coincidents ni des del punt de vista de la matèria que defineixen ni en atenció al criteri que empren per destriar les competències estatal de les autonòmiques, de conformitat amb la Disposició Transitòria segona de la Constitució i 148.2, la Generalitat en el seu Estatut d'Autonomia va assumir les competències exclusives en matèria d'aigües, quan aquestes transcorren íntegrament pel seu territori, de conformitat amb el concepte del caràcter de la conca sancionat com constitucional per la sentència del Tribunal Constitucional 227/1985. Així, l'article 117 de l'EAC estableix que correspon a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria d'aigües que pertanyin a conques hidrogràfiques intracomunitàries, competència que inclou, en tot cas, la planificació i l'adopció de mesures i instruments específics de gestió i protecció dels recursos hídrics i dels ecosistemes aquàtics i terrestres vinculats a l'aigua (art. 117.1.b)) i les mesures extraordinàries en cas de necessitat per garantir el subministrament d'aigua (art. 117.1c)).





El marc normatiu ve integrat pel Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, per la Llei 10/2001 del Pla Hidrològic Nacional i el reglament de la planificació hidrològica, aprovat pel Decret 380/2006 de 10 d'octubre,

L'article 4 del Text refós estableix que correspon a la Generalitat la planificació hidrològica en les conques internes de Catalunya, la determinació de la política d'abastament i la coordinació de les administracions competents i la promoció i execució, si s'escau, i desequilibris que hi ha a Catalunya de les actuacions de política hidrològica que són necessàries per pal·liar els dèficits. De conformitat amb l'article 8 d'aquest mateix cos legislatiu correspon a l'Agència Catalana de l'Aigua l'exercici de les competències de la Generalitat en matèria d'aigües i obres hidràuliques.

A més, cal tenir present que l'article 31 estableix que la Generalitat, com a titular de les competències d'ordenació del cicle de l'aigua, li correspon adoptar les mesures per garantir l'abastament als municipis dins dels límits i en els termes establerts per la planificació hidrològica. Els instruments de la planificació que delimiten l'àmbit d'actuació són el Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2016-2021, aprovat pel Decret 1/2017, de 3 de gener i el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, aprovat per l'Acord GOV/1/2020, de 8 de gener, els quals estan expressament previstos en els articles 20.1.a) 20.2 i 24 del Text refós. Les previsions contingudes al Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya regeixen en situació de normalitat hidrològica, mentre que en situació de sequera conte una remissió al Pla especial, tal i com resulta de l'article 17.5 i 28. El contingut i procediment de l'aprovació del Pla especial està regulat als articles 19, 20 i 21 del Reglament de la planificació.

IV. Aspectes habilitadors i límits materials del Decret llei

Establerta la competència material de la Generalitat per adoptar aquesta proposta normativa cal examinar si concorren els requisits establerts a l'article 64 de l'Estatut d'Autonomia i 38 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre de la presidència de la Generalitat i del Govern. Per tant, cal valorar si, d'una banda, concorre el pressupòsit de fet habilitant de l'extraordinària i urgent necessitat, i d'altra banda, que no es vulnerin els límits materials fixats a l'Estatut.

Certament, tal i com ha exposat el Consell de Garanties Estatutàries en diversos dictàmens¹, per a la correcta adequació estatutària, es requereix l'observança de dos elements essencials: un de formal, és a dir, l'existència del pressupòsit habilitant; i un altre de material, que implica el respecte de les matèries que actuen com a límit i, en conseqüència, són vedades al seu contingut.

Aquests extrems tenen una importància essencial en el cas de l'aprovació de decret lleis ja que, un cop validat pel Parlament, si s'escau, acabarà sent una norma amb rang legal aprovada pel

¹ Destaquen el Dictamen 7/2010, de 22 d'abril, sobre el Decret llei 2/2010, de 30 de març, pel qual es modifica la Llei 11/2007, d'11 d'octubre, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals; el Dictamen 1/2012, de 10 de gener, FJ2; i el Dictamen 16/2013, de 15 de novembre, FJ2.





Govern en lloc del Parlament, i, per tant, constitueix una excepció a l'exercici ordinari de la potestat legislativa de la cambra catalana.

1.- Pel que fa al primer aspecte, la concurrència del pressupòsit de fet que justifica la extraordinària i urgent necessitat per aprovar un decret llei, cal tenir present la doctrina que ha elaborat el Tribunal Constitucional (entre totes, la sentència 68/2007, de 28 de març) que considera que és cabdal el criteri polític dels òrgans que prenen la decisió, sense que això impliqui que aquests puguin actuar sense cap tipus de restricció. És a dir, l'apreciació de l'excepcionalitat que fonamenta la utilització de la figura del decret llei és de caràcter polític i, per tant, pertoca al Govern d'apreciar-la.

Per la seva banda, el Consell de Garanties Estatutàries –acollint la jurisprudència constitucional– ha distingit entre l'element de la urgència i el del caràcter extraordinari.

La urgència, segons el Consell de Garanties Estatutàries, es vincula a la impossibilitat d'implementar el contingut de la regulació mitjançant el procediment parlamentari comú previst per a la resta d'iniciatives legislatives. És a dir, el Govern únicament estaria legitimat per exercir la potestat normativa mitjançant decret llei quan, si anés per la via de la tramitació parlamentària, no es poguessin assolir els objectius perseguits.

En paraules del Consell de Garanties Estatutàries, en el dictamen 1/2012:

“La urgència es vincula a la impossibilitat d'implementar el contingut de la regulació o, en altres paraules, d'assolir la finalitat desitjada o cercada, mitjançant el procediment parlamentari comú previst per a la resta d'iniciatives legislatives, Així, i d'acord amb aquestes condicions, el Govern únicament estaria legitimat per exercir la seva potestat normativa mitjançant decret llei quan per la via de la tramitació parlamentària de naturalesa més urgent no fos raonablement viable o possible assolir els objectius perseguits per l'acció normativa (en aquest sentit, vegeu les STC 137/2011, de 14 de setembre, FJ 4; 68/2007, de 28 de març, FJ 6; 137/2003, de 3 de juliol, FJ 3; 11/2002, de 17 de gener, FJ 4, i 6/1983, de 4 de febrer, FJ 6)”.

El Dictamen 2/2019, de 22 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries manifesta que la jurisprudència ha estat favorable a *validar les normes que s'aproven emmarcades en una conjuntura econòmica i/o social que requereix una regulació urgent, sempre, això sí, que quedí prou justificada, de forma explícita i raonada, al text de la norma* (STC 93/2015, FJ 7, amb citació de la STC 29/1982, de 31 de maig, FJ 3).

Pel que fa a la naturalesa extraordinària de la necessitat, és un supòsit excepcional que s'interpreta en el sentit que les circumstàncies existents requereixen una intervenció normativa immediata per part del Govern. La majoria de supòsits que han acudit al decret llei, es refereixen a situacions fàctiques amb especial repercussió en l'àmbit econòmic o social. És en aquests casos on el marge de decisió del Govern és més flexible i preval per damunt d'altres consideracions.

En aquest sentit, la sentència del Tribunal Constitucional 39/2013 (FJ 5), indica que:





“la valoración de la extraordinaria y urgente necesidad de una medida puede ser independiente de su imprevisibilidad e, incluso, de que tenga su origen en la previa inactividad del propio Gobierno siempre que concurra efectivamente la excepcionalidad de la situación” (STC 1/2012, FJ 6), pues “lo que aquí debe importar no es tanto la causa de las circunstancias que justifican la legislación de urgencia cuanto el hecho de que tales circunstancias efectivamente concurren” (SSTC 11/2002, FJ 6; y 68/2007, FJ 8)”.

Tal com s'exposa al Dictamen 2/2019, de 22 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries, cal interpretar el caràcter extraordinari:

“com el supòsit excepcional en el qual una situació conjuntural de difícil previsió requereix una intervenció normativa immediata per part del poder executiu per fer front als objectius de governabilitat». Amb línies generals, el caràcter extraordinari ha estat acceptat de manera àmplia per la jurisprudència del Tribunal Constitucional «quan està raonablement i explícitament motivat per situacions fàctiques amb una especial transcendència o repercussió en l'àmbit econòmic o social, i, per contra, l'escrutini ha estat més estricte en supòsits de normativa orientada a reformes estrictament organitzatives o instrumentals mínimament previsibles i que no exigeixen una acció normativa immediata» (DCGE 15/2014, FJ 2.3).”

Per la seva banda, el Tribunal Constitucional exigeix el que es podria considerar com un criteri addicional quin és que l'apreciació de la extraordinària i urgent necessitat sigui explícita i raonada i que existeixi una connexió entre la situació definida (la situació fàctica identificada) i les mesures que el decret llei adopta. El que es requereix és que s'acrediti que la situació d'extraordinària i urgent necessitat i les mesures que el decret llei adopta estiguin connectades, de tal manera que les mesures guardin una relació directa i de congruència amb la situació que es tracta d'afrontar.

Pel que fa a la documentació justificativa, el Tribunal Constitucional demana que la justificació quedi incorporada a l'exposició de motius de la norma, com a millor garantia de l'anàlisi i assumpció de l'existència d'una extraordinària i urgent necessitat d'aprovar aquella norma sense seguir l'iter parlamentari establert per a la resta de normes amb rang legal.

En el cas de la normativa autonòmica, és l'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, el que exigeix que aquest raonament s'inclogui en l'exposició de motius del projecte de decret llei tot raonant expressament la necessitat extraordinària i urgent de la iniciativa. A més, la Llei exigeix que s'incorpori a l'expedient un informe que justifiqui aquesta necessitat i certifiqui que les mesures proposades són congruents i estan en relació directa amb la situació que s'ha d'afrontar.

Traslladant aquesta doctrina al cas de l'expedient objecte d'aquest informe, a continuació s'expliciten les circumstàncies que han concorregut i que justifiquen la necessitat de què s'adoptin les mesures contingudes en aquesta proposat normativa. Aquests raonaments es troben exposats en l'informe justificatiu signat pel Director de l'Agència en data 27 de febrer de 2023 i que consta en l'expedient. A continuació es transcriuen diversos paràgrafs de l'informe justificatiu que acrediten abastament l'existència de la necessitat, primer pressupòsit habilitant requerit per l'Estatut d'Autonomia.





“.....Les principals amenaces per garantir aquest dret a l'aigua i al servei que permet fer-lo efectiu són dues la sequera i l'increment de temperatura, plasmació de la influència del canvi climàtic. S'ha reconegut que els efectes del canvi climàtic condueixen a un escenari d'augment general del les sequeres tan meteorològiques com hidrològiques, degut a l'efecte combinat de la reducció de les precipitacions i de l'increment de l'evapotranspiració.

La sequera es defineix com el fenomen natural no predictable que es produeix principalment per una manca de precipitacions que dona lloc a un descens temporal i significatiu dels recursos hídrics disponibles. El Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, aprovat per l'Acord GOV/1/2020, de 8 de gener, que constitueix la primera eina per gestionar aquests episodis des de la fase més primerenca, la prealerta, fins a la més crítica, l'emergència, distingeix entre la sequera pluviomètrica, que està vinculada a l'evolució climàtica o pluviomètrica, i la hidrològica, associada als escenaris de gestió d'aquests recursos, amb la consideració de reserves d'aigua explotables en els trams de rius regulats.

Dons bé, al Districte de conca fluvial de Catalunya, integrat per les conques dels rius Muga, Fluvià, Ter, Daró, Tordera, Besòs, Llobregat, Foix Gaià, Francolí i Riudecanyes i les de totes les rieres costaneres entre la frontera amb França i el desguàs del riu Sènia, s'està experimentant la sequera en les dues vessants i a més amb un caràcter perllongat.

Les precipitacions al districte de conca fluvial de Catalunya han vingut experimentat una reducció en el decurs dels darrers anys, que s'ha accentuat a partir de l'any 2021 i aprofundit durant el 2022, i que persisteix en les primeres setmanes del 2023, situant-se en el període des de l'estiu del 2020 molt per sota de la normalitat. Com a referència, en el conjunt de les conques internes de Catalunya, la precipitació acumulada en els darrers 24 mesos es situa en valors molts semblants als pitjors registres que van donar lloc a la sequera del 2005-2008. També es destaca la persistència de la manca de pluges doncs gairebé tots els mesos del període 2021-2022 han estat secs. En els Observatoris amb sèries registrades més llargues no s'havia donat cap any, en tot el registre que es disposa des del 1915, pluges clarament inferiors als 350 mm/any, no obstant, tant l'any 2021 com el 2022 acumulen pluges clarament inferiors als 350 mm/any i properes als 300 mm/any.....

Aquesta situació generalitzada assoleix anomalies encara més extremes a nivell local: en amplies zones del territori no s'ha arribat a assolir ni la meitat de les pluges anuals del valor climàtic com ara la zona Garraf-Alt Penedès, Baix Llobregat-Barcelonès, Osona-Vallès Oriental, o l'extrem Nord (Port Bou). Per exemple, a l'Observatori Fabra de Barcelona, l'any 2022 s'ha registrat la menor quantia de pluja anual des de l'any 1915, inici de la sèrie de dades disponibles, i l'any 2021 és el segon any de menor pluviometria anual en aquest mateix punt.

Les aportacions dels rius que alimenten els embassaments també s'han reduït a valors inferiors als mínims registrats des de 1990. Així, a la estació d'aforament del riu Ter a Ripoll es donen freqüent i persistentment cabals per sota dels 2,0 m³/s, i durant l'estiu passat van assolir cabals mínims històrics.....

Tant l'hivern 2021-2022 com el que portem de 2022-2023 han estat anys de escassa innivació a Conques Internes de Catalunya, el que ha provocat una baixa recàrrega dels aqüífers i dels cabals de les surgències naturals que alimenten els rius tant en capçalera com al llarg del seu



recorregut fluvial. Totes les fonts naturals han vist minvat el cabal que produeixen i en molts casos s'han assecat totalment.

La reducció en l'arribada d'aportacions als embassaments han requerit de la intensificació de l'ús de nous recursos, com ara la producció d'aigua potable a partir d'aigua de mar, que ha arribat a superar en el 2022 els 63 hm³, valor superior al doble del següent any amb major producció (2019 a 28 hm³), o bé la producció d'aigua regenerada en la planta del Prat de Llobregat per subministrar el cabal de manteniment al riu Llobregat, que en el 2022 ha arribat a produir 51 hm³, front als 32 hm³ que es van produir en el 2021, segon any amb major producció d'aigua regenerada des que disposem d'aquestes instal·lacions.....

Els embassaments existents a les conques internes de Catalunya estan assolint valors preocupants, com ara el Sistema Siurana-Riudecanyes que des del juny de l'any 2022 manté una disponibilitat conjunta d'aigua inferior a qualsevol altre any des de l'any 2000 i que porta una tendència descendent que ja arriba a una disponibilitat del 10 % de la seva capacitat. Igualment els embassaments de Darnius Boadella i els del sistema Ter Llobregat mantenen disponibilitats d'aigua inferiors al 30% de la seva capacitat i, en general, el volum disponible en el conjunt dels embassaments de les Conques Internes de Catalunya, acumulen un volum que, des de l'any 2001 només ha estat similar els anys 2002, 2005 i lleugerament inferior el 2008.

El ritme de pèrdua de recursos d'aigua als embassaments és més intens que el considerat en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, situant-se per sota del percentil 5 % i, en alguns casos, amb la tendència de buidatge més forta coneguda per aquesta època de l'any.

Per exemplificar l'afirmació efectuada en el paràgraf anterior, dels 694 hm³ totals de que es disposen, hi ha una despesa entre 0,4 i 0,5 hm³ cada dia, el que significa que cada dues setmanes es gasten, de les minses reserves disponibles, aproximadament un 1% de volum emmagatzemat als embassaments en relació a la seva capacitat de retenir aigua. Així, el dia 15 de gener en el conjunt d'embassaments de conques internes disposàvem només del 30,2% (210 hm³) de les reserves d'aigua, el dia 1 de febrer iniciàvem el mes amb 29,0% (203 hm³) i el dia 6 de febrer la disponibilitat d'aigua als embassaments s'han reduït fins el 28,5 % (198 hm³).

Aquesta manca de pluja persistent al llarg de més de dos anys ha tingut ja importants efectes sobre el subministrament d'aigua a la població, així al llarg dels anys 2021 i 2022, al menys 49 municipis de conques internes han tingut manca de disponibilitat d'aigua en mitjana al llarg de més de 4 mesos i han hagut de complementar-la amb la aportació d'aigua amb camions cisterna amb més de 90.000 m³ d'aigua. A pesar d'aquesta aportació complementària amb camions cisterna hi ha hagut diversos municipis que han hagut d'aplicar talls de subministrament per esgotament de les fonts de subministrament d'aigua.

En resum, el conjunt dels anys 2021, 2022 i l'inici del 2023 es poden classificar com els anys més secs i càlids de la sèrie històrica amb dades registrades. Malgrat la implantació de les mesures fixades en el Pla especial i de les noves infraestructures de producció de nous recursos d'aigua a partir d'aigua de mar i de l'aigua regenerada produïda a partir de les estacions depuradores d'aigua residual, i tot i que els inicis d'any son períodes de baix consum, s'estan assolint els valors de reserves d'aigua disponibles i de circulació d'aigua pels rius comparables a les sequeres més intenses que s'han donat en les darreres dècades...



La severa reducció de les precipitacions al Districte de conca fluvial de Catalunya ve acompanyada d'un notable increment de la temperatura, la qual cosa deixa en una situació encara més crítica la quantitat d'aigua disponible per atendre al servei d'abastament.

Així, cal destacar que la temperatura mitjana anual a Catalunya de l'any 2022 no només ha estat la més alta de tota la sèrie de dades registrades (73 anys i en el cas de l'Observatori de l'Ebre i de l'Observatori Fabra amb 114 i 109 anys), sinó que ha superat en un grau centígrad qualsevol de les anteriorment conegudes i ha superat en 2,5 graus centígrads la mitjana climàtica. Aquests valors tant elevats han estat generalitzats en tot el territori i s'han registrat en totes les estacions de mesura. L'any 2021 també va ser un any molt càlid de manera generalitzada superant en quasi 1,5 graus centígrads la temperatura mitjana climàtica.

L'important increment de temperatura que s'ha donat al llarg d'aquests dos anys ha generat unes demandes d'aigua de les zones forestals no conegudes anteriorment, reduint les aportacions d'aigua als rius, als aqüífers i als embassaments.... Així mateix, les elevades temperatures, que s'han donat, també han incrementat el consum domiciliari arribant, en l'àmbit Ter-Llobregat, a un increment de consum del 10% persistent al llarg dels mesos més càlids.

A aquesta situació s'ha arribat malgrat l'aplicació de les mesures contingudes en el Pla especial ja que els increments de disponibilitat d'aigua obtinguts de la dessalinització d'aigua marina i de la regeneració d'aigües depurades, no són suficients si es mantenen els nivells, quasi inexistents, de precipitacions. A més, no es preveu que aquesta situació millori a curt termini, ja que la sequera s'ha anat perllongant i agreujant de forma generalitzada, tal i com resulta del seguiment dels indicadors establerts al Pla, entrant en un estat persistent i estès d'insuficiència de pluges, fet que ha anat dificultant la gestió ordinària dels recursos hídrics existents.

Així doncs, és un fet constatat que el dèficit pluviomètric tan acusat i l'augment de temperatura s'ha anat traduint en una disminució de les aportacions, que ha acabat per afectar de manera molt greu i severa a les reserves d'aigua emmagatzemades en els embassaments ubicats a les conques internes de Catalunya i a la recàrrega d'aqüífers i, per tant, a la capacitat per continuar garantint el subministrament d'aigua en la qualitat i quantitat necessària per atendre un servei bàsic a la població i del qual depenen també la resta d'activitats econòmiques"

Es considera aquest raonament, transcrit del contingut en l'informe justificatiu que acompanya a la proposta normativa, com a justificació adequada de la concurrència de circumstàncies que justifiquen la necessitat d'adoptar la mesura normativa. En concret, cal ressaltar que, en tractar-se d'un servei d'interès general ja que cobreix necessitats de tota la ciutadania i d'un servei essencial ja que no pot ser interromput precisament per l'afectació a tot el conjunt de la població, és necessari cercar mesures que permetin la continuïtat en la seva prestació. A més, cal destacar l'obligació de la Generalitat, com a titular de les competències d'ordenació del cicle de l'aigua, d'adoptar les mesures necessàries per garantir l'abastament dels municipis dins del límits i en el termes establerts per la planificació hidrològica.

Ultra el que s'ha exposat, en el present supòsit, el caràcter extraordinari i urgent de la situació deriva dels següents arguments també extrets de l'informe justificatiu de data 27 de febrer 2023 i que acompanya a la proposta:



a) La naturalesa del servei d'abastament d'aigua a població que és un servei públic, bàsic i essencial. Així en l'informe justificatiu s'exposa que:

“En els serveis relacionats amb el cicle de l'aigua concorren un seguit d'atributs que els singularitzen, així, d'una banda, poden ser considerats com a serveis d'interès general en quan cobreixen necessitats que han de ser satisfetes per a tota la població i d'altra banda, tenen el caràcter d'essencial ja que la seva interrupció pot posar en perill o perjudicar greument la salut col·lectiva de les persones, les activitats econòmiques i el medi ambient. Finalment, tenen el caràcter de servei públic exigint la continuïtat i la regularitat en la seva prestació. En definitiva es tracta de serveis que atenen tant a necessitats bàsiques de la població com a l'obligació i responsabilitat de l'administració de garantir uns serveis de qualitat en el territori.

Totes aquestes característiques que defineixen els serveis relacionats amb el cicle de l'aigua, s'apliquen singularment al servei d'abastament d'aigua. Per aquest motiu, quan la legislació d'aigües estableix la prelación dels usos als quals es pot destinar l'aigua, el primer i inalterable és el destinat a abastament de població i és el que rep la màxima protecció en cas de sequera, tal i com resulta de l'article 60.3 del Text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol. A més, és un servei que la legislació de règim local el configura com un servei mínim de prestació obligatòria, tal i com disposa l'article 67 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril i l'article 25 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.

La màxima protecció que des de totes les instàncies es reconeix a aquest ús de l'aigua s'explica en que l'aigua se situa en l'epicentre del desenvolupament sostenible i és fonamental pel desenvolupament socioeconòmic, la producció d'aliments i la protecció dels ecosistemes, tal i com ha reconegut, a tall d'exemple, la Organització de les Nacions Unides. Assenyala, a més, aquesta Organització que l'aigua és una qüestió de drets humans perquè d'ella depèn la supervivència de les persones, i per això l'Assemblea General va reconèixer com a dret de tots els éssers humans a disposar accés a l'aigua de forma segura, en quantitat, entre 50 i 100 litres per persona i dia, i en qualitat suficient. En aquest sentit, el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, en la seva disposició addicional primera fixa un consum bàsic de 100 litres per persona i dia”.

b) El caràcter perllongat de la sequera i la previsió que aquesta situació no reverteixi a curt termini tal i com s'explicita en l'informe justificatiu:

“A aquesta situació d'escassetat actual de recursos hídrics cal preveure i considerar l'increment de demandes pròpies dels període estival, tot i que es pot començar a advertir en la setmana santa. A més, ja s'han donat importants mancances en la disponibilitat d'aigua que ha afectat al subministrament d'aigua a la població en múltiples municipis que només disposen de recursos locals.....

A aquesta situació s'ha arribat malgrat l'aplicació de les mesures contingudes en el Pla especial ja que els increments de disponibilitat d'aigua obtinguts de la dessalinització d'aigua marina i de la regeneració d'aigües depurades, no són suficients si es mantenen els nivells, quasi inexistents, de precipitacions. A més, no es preveu que aquesta situació millori a curt termini, ja que la sequera s'ha anat perllongant i agreujant de forma generalitzada, tal i com resulta del



seguiment dels indicadors establerts al Pla, entrant en un estat persistent i estès d'insuficiència de pluges, fet que ha anat dificultant la gestió ordinària dels recursos hídrics existents.

Així doncs, és un fet constatat que el dèficit pluviomètric tan acusat i l'augment de temperatura s'ha anat traduint en una disminució de les aportacions, que ha acabat per afectar de manera molt greu i severa a les reserves d'aigua emmagatzemades en els embassaments ubicats a les conques internes de Catalunya i a la recàrrega d'aqüífers i, per tant, a la capacitat per continuar garantint el subministrament d'aigua en la qualitat i quantitat necessària per atendre un servei bàsic a la població i del qual depenen també la resta d'activitats econòmiques

La conseqüència immediata de la manca d'aigua que s'està donant, com a conseqüència de la persistent sequera i que es preveu que s'agreugi encara més si no plou de manera abundant, és una gravíssima pertorbació d'un servei bàsic essencial com es l'abastament d'aigua potable a la població, afecció que va des de la incapacitat de servir la demanda amb els recursos disponibles en la zona fins la interrupció del servei amb el conseqüent tall en el subministrament d'aigua. Aquesta situació està obligant a moltes administracions locals a demanar un suport al subministrament d'aigua mitjançant camions cisterna (fins gener del 2023 han demanat subvencions per les despeses 2021 i 2022 de transport d'aigua amb camions cisterna 49 municipis de les Conques Internes de Catalunya), així com a aplicar restriccions d'aigua als ciutadans i/o a les activitats que es desenvolupen, fins i tot amb talls del servei.

En el present supòsit, el caràcter extraordinari de la situació deriva de la severíssima reducció dels recursos hídrics disponibles i del seu immediat impacte al servei d'abastament d'aigua a població. Davant d'aquesta situació resulta imprescindible l'adopció de mesures que intensifiquin l'estalvi i d'optimització dels recursos i consums amb la finalitat d'incrementar els recursos hídrics disponibles fins que els nivells de les reserves millorin, que agilitin els procediments, que sancionin aquells comportaments que contravinguin les mesures adoptades i que revesteixen major gravetat en una situació en la que s'exigeix un sacrifici col·lectiu i s'incloguin determinats beneficis fiscals com a mesura per a contribuir a mitigar els efectes econòmics de la sequera”.

c) La improcedència de recórrer a la via legislativa ordinària, inclosa la tramitació per urgència queda justificada en el referit informe quan exposa que:

“La única manera de fer front a aquesta situació de persistent sequera és el decret llei ja que en qualsevol altre dels mecanismes existents, la tramitació d'una llei ordinària encara que sigui pel procediment d'urgència, requereixen d'una tramitació prèvia, tal i com resulta de l'article 36 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, que regula la iniciativa legislativa del Govern. Aquesta tramitació restaria d'efectivitat a les mesures previstes en la norma i s'impediria la correcta atenció a la necessitat primordial que ha de subvenir, que és la garantia de la prestació del servei d'abastament a població.

Per tant, la concurrència de l'element causal com és la persistent sequera, amb la conseqüent reducció dels recursos hídrics disponibles per garantir el servei d'abastament a població, el caràcter temporal de les mesures proposades, que es vinculen a la recuperació de les reserves d'aigua, els factors de transcendència social i econòmica del servei i de la seva incidència un l'objectiu de país com és la gestió de l'aigua i de l'element final que és no altre que no afectar ni a la continuïtat ni a la regularitat del servei, acrediten la concurrència del pressupòsit de fet





habilitant, previst per l'article 64 de l'Estatut d'Autonomia i l'article 38 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern i en els termes exigits per la jurisprudència”.

A tot l'anterior, cal afegir que concorren els factors de transcendència social i econòmica del servei i de la seva incidència un l'objectiu de país com és la garantir un servei essencial, establint la Llei l'obligació expressa de la Generalitat d'adoptar les mesures per a garantir l'abastament a població, com a titular de les competències d'ordenació del cicle de l'aigua.

Es considera que aquests motius descrits en l'informe de data 13 de febrer de 2023 justifiquen la concurrència de la necessitat i del caràcter extraordinari i urgent de les mesures normatives proposades per superar la situació de sequera descrita i que resta acreditada la concurrència dels pressupòsits de fet habilitant previstos a l'article 64 de l'Estatut d'Autonomia i l'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern.

2.- Pel que fa al segon aspecte a valorar, el relatiu a les **competències autonòmiques per a aprovar aquest decret llei**, és necessari valorar si el contingut del decret llei respecta els límits materials que l'article 64 de l'Estatut d'Autonomia imposa al Govern de la Generalitat, en el sentit que resten excloses com a objecte de regulació dels decrets llei les matèries següents: la reforma de l'Estatut; les matèries que són objecte de lleis de desenvolupament bàsic; la regulació essencial i el desenvolupament directe dels drets reconeguts per l'Estatut (capítols I, II i III del títol I de l'EAC) i per la Carta dels drets i els deures dels ciutadans de Catalunya; i, finalment, el pressupost de la Generalitat.

A més, tampoc poden veure's afectats els límits materials de l'article 86.1 CE segons els quals la proposta no pot afectar l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans regulats en el títol I, el règim de les comunitats autònomes i el dret electoral general.

D'acord amb la doctrina del Consell de Garanties Estatutàries i la jurisprudència constitucional, aquesta limitació material no s'ha d'entendre de forma tan restrictiva que n'impedeixi l'ús del decret llei com a instrument normatiu idoni per regular i donar resposta a circumstàncies canviants de la nostra societat. Així, per exemple, mitjançant un Decret llei no es pot regular el règim general del dret, ni els aspectes essencials, si bé res no obsta a regular matèries que es relacionen amb els drets de la ciutadania si aquesta regulació no s'insereix de forma directa en el nucli del règim jurídic d'un dret estatutari o constitucional².

L'article 62 EAC especifica les matèries que tenen naturalesa de desenvolupament bàsic i que, per tant, resten excloses de la regulació per decret llei. Es constata que el contingut de la proposta que s'informa no afecta cap d'aquests àmbits materials expressament exclosos.

Entre les disposicions incloses en projecte de Llei objecte d'informe s'estableixen determinades obligacions de reparació de danys el regim sancionador aplicables en situació de sequera

² El TC sempre ha adoptat “una posició equilibrada que eviti les concepcions extremes, de manera que la clàusula restrictiva de l'article 86.1 de la CE (no podran afectar...) ha de ser interpretada de manera que ni redueixi a res el decret llei, que és instrument normatiu previst per la CE...ni permeti que per decret llei es reguli el règim general dels drets, deures i llibertats del Títol I” (STC 111/1983, FJ8 i STC 60/1986 FJ4).





declarada (article 10 i Disposició final primera) la qual cosa podria portar a la qüestió de si aquestes previsions poden ser objecte de regulació mitjançant Decret Llei.

Aquest dos aspectes també han estat degudament justificats en l'informe quan indica que *"el Tribunal Constitucional ha admès des de l'inici, a tall d'exemple es pot esmentar la Sentència 3/1988, de 21 de gener, la possibilitat de que mitjançant la figura del Reial decret Llei es poguessin incloure el tipus d'il·lícits i les seves corresponents sancions ja que considerava que no suposava una contradicció amb l'article 25.1 de la Constitució, en ser una disposició legislativa que s'insertava en l'ordenament jurídic com una norma dotada de força i amb valor de Llei"*.

Per tant, es pot concloure que el decret llei és una figura constitucionalment i estatutàriament vàlida per incloure aquest tipus de disposicions perquè tenen la naturalesa de disposició legislativa de conformitat amb l'article 86 de la Constitució i 64 de l'Estatut d'Autonomia.

Cal afegir que el referit informe justificatiu en la seva lletra C) efectua una valoració de l'impacte pressupostari de les disposicions contingudes en el decret Llei.

V. Congruència de les mesures amb la situació que cal superar

Un cop s'ha constatat que concorre el pressupòsit de fet habilitant exigint per la Constitució, l'Estatut i la Llei 13/2008, cal examinar si les mesures que conté el projecte de Decret Llei guarden una relació directa o de congruència amb la situació que es tracta de superar.

Respecte aquest extrem, la sentència 1/2012 del Tribunal Constitucional indica que aquesta connexió no s'ha d'identificar amb un control sobre l'oportunitat, eficàcia o bondat tècnica de les mesures adoptades sinó únicament l'existència d'un vincle raonable entre les dites mesures i la situació que exigeix l'acció normativa.

Constatat que concorre el pressupòsit de fet habilitant exigint per la Constitució, l'Estatut i la Llei 13/2008, cal examinar si la mesura que conté el projecte de Decret Llei guarda una relació directa o de congruència amb la situació que es tracta de superar (STC 1/2012). Tal i com s'estableix en aquesta sentència aquesta connexió de sentit no s'ha d'identificar amb un control sobre l'oportunitat, eficàcia o bondat tècnica de les mesures adoptades sinó únicament l'existència d'un vincle raonable entre les dites mesures i la situació que exigeix l'acció normativa.

El projecte de Decret Llei s'integra per tres capítols i tres disposicions finals.

El Capítol I, relatiu les disposicions generals, consta de tres articles:

- L'objecte del projecte de disposició es troba descrit en l'article 1 i indica que és establir les normes i les mesures extraordinàries i urgents per a l'aprofitament dels recursos hidràulics escassos en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya. En l'apartat B) de l'informe justificatiu de la necessitat extraordinària i urgent es relacionen quines conques integren el districte de conca fluvial de Catalunya, que són les indicades en l'article 6.1.a) del Text refós de





la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre.

- L'article 2 disposa el caràcter no indemnitzable de les mesures establertes pel mateix decret llei ni de les quines s'adoptin en aplicació seva o del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, aprovat per l'Acord GOV 1/2020, de 8 de gener com del mateix Decret llei. S'exceptuen aquells supòsits on resulta d'aplicació la legislació d'expropiació forçosa.

En informe elaborat per l'Agència Catalana de l'Aigua es justifica suficientment aquest caràcter no indemnitzable, sobre la base de què es tracta d'una càrrega establerta amb caràcter general, que genera un benefici correlatiu a favor d'alguna persona en concret i es citen sentències del Tribunal Suprem.

Efectivament, es considera que les mesures que s'adoptin constitueixen càrregues generals que s'apliquen a les persones titulars de drets per l'ús o aprofitament de les aigües i que la sequera és un supòsit de força major. Així, el Tribunal Suprem en la seva sentència de 17 d'abril de 2007 en el seu fonament jurídic 7 declara: *"A ello ha de añadirse que la calificación como fuerza mayor de una situación de sequía extraordinaria como la que es objeto del pleito ya se ha efectuado en reiteradas ocasiones por esta Sala, caso de las sentencias de 24 de febrero de 1994 y la de 10 de octubre de 1997, señalando la primera que "una situación de alerta por la sequía, que pone en peligro el propio abastecimiento de la población, es un caso de fuerza mayor que autoriza a la Administración a tomar el agua de donde la hay, exista o no concesión para ello."*

- L'article 3 declara la utilitat pública de les obres als efectes d'aplicació de la legislació d'expropiació forçosa i la urgent necessitat d'ocupació dels béns i drets que es vegin afectats.

Aquestes dos disposicions, tal i com s'indica en l'apartat B) de l'informe justificatiu elaborat per l'Agència Catalana de l'Aigua, són congruents amb l'objecte de la norma i les mínimes necessàries per agilitar les actuacions administratives, de conformitat amb allò previst a l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa, i per poder aplicar continguts essencials del mateix Pla especial. Resta acreditat que sense aquestes previsions legals, l'actuació de les administracions públiques i altres entitats, es veuria privada d'efectivitat així com el mateix Pla.

El Capítol II, relatiu a les mesures adreçades a garantir l'abastament d'aigua a poblacions s'integra pels articles 4 a 11.

- L'article 4 faculta a l'Agència Catalana de l'Aigua per suspendre qualsevol ús de l'aigua que no sigui el d'abastament a població durant un termini màxim de 48h sempre que hi hagi un risc d'interrupció en els operacions de captació i tractament d'aigua per abastament a un municipi.

De l'informe justificatiu elaborat per l'Agència Catalana de l'Aigua es constata la relació directa de la relació directa de la mesura i la seva congruència amb la finalitat perseguida de superar la situació de risc concert en quant està vinculat a la captació i tractament d'aigua per abastament a població; la limitació territorial en quan ha d'afectar a un municipi o unitat d'explotació que es trobi en situació de sequera declarada i la limitació temporal 48h com a màxim.





- L'article 5 preveu que en aquells municipis o unitats d'explotació que es trobin en situació d'excepcionalitat declarada, d'acord amb el Pla especial els ens titulars del servei d'abastament d'aigua d'ofici o a instància de l'Agència Catalana de l'Aigua, poden recuperar pous en desús de la seva titularitat que puguin ser utilitzats per a l'abastament de població. La destinació a l'abastament de població de recursos hídrics procedents de pous en desús concedits per a altres usos en municipis o unitats d'explotació que es trobin en situació d'excepcionalitat s'ha de tramitar mitjançant el procediment previst en l'article 8.

La limitació territorial de la mesura resta constatada en l'informe justificatiu elaborada per l'Agència Catalana de l'Aigua, així com la limitació temporal ja que ha d'haver una situació d'excepcionalitat declarada i dura mentre estigui vigent aquest Decret llei. S'afegeix una limitació subjectiva, aquesta recuperació només es preveu a favor dels titulars dels servei d'abastament i respecte del pous que siguin de la seva titularitat.

La proporcionalitat i progressivitat de les disposicions contingudes en aquests articles resta explicitada en l'apartat B) de l'informe justificatiu ja que van de la sequera declarada, a excepcionalitat i emergència i per tant queda acreditada la seva connexió per superar la situació de necessitat descrita en l'apartat A) de l'informe justificatiu de l'Agència.

- L'article 6 disposa que s'admet la dilució com a mesura per assolir la qualitat necessària dels recursos hídrics extrets com a conseqüència de l'aplicació de les modificacions temporals de títols d'aprofitament, de la recuperació de captacions en desús o de la requisita temporal de drets d'aprofitament a fi de garantir la dotació de consum domèstic de establerta per a cada escenari de sequera en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta o especial sequera.

S'observa que el precepte conté una definició del que cal entendre com a dilució.

Resta justificada aquesta mesura en l'apartat B) de l'informe justificatiu de l'Agència Catalana de l'Aigua, en el sentit de què de res serviria obtenir recursos hídrics addicionals fer afrontar la situació de sequera si no s'admetés aquesta tècnica per assolir la qualitat adient per poder-la destinar a l'abastament.

- L'article 7 faculta excepcionalment a l'Agència per autoritzar actuacions que comportin un esgotament del freàtic si concorren causes urgents d'interès públic com ara la prevenció dels riscos a les persones i els béns com a conseqüència d'inundacions d'instal·lacions, locals o edificis, tot establint les condicions d'aprofitament de les aigües extretes que es consideri necessari en cada cas. Així mateix, En relació a aquelles actuacions ja autoritzades però no iniciades a l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la persona o entitat titular de l'autorització ha de sol·licitar a l'Agència l'establiment de les condicions d'execució de les actuacions, per tal de minimitzar els impactes sobre la massa d'aigua.

En l'informe de l'Agència Catalana de l'Aigua es justifica la proporcionalitat i la connexió d'aquesta disposició amb la finalitat perseguida que es protegir l'abastament de població mitjançant l'incrementar la disponibilitat de recursos hídrics.

-L'article 8 regula el procediment que ha d'aplicar l'administració hidràulica de Catalunya per procedir a modificar temporalment les condicions d'utilització del domini públic hidràulic. Tal com s'indica en l'informe justificatiu de l'Agència Catalana de l'Aigua, aquest procediment és



necessari per fer efectives les previsions del mateix Pla especial. L'esmentat procediment, tot i ser breu, garanteix l'audiència a les persones interessades.

- L'article 9 disposa que el pagament de la quota de connexió a la xarxa d'abastament Ter - Llobregat, prevista a l'article 38.2 del text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003 de 4 de novembre, per part de municipis que hagin formalitzat o formalitzin la seva connexió a l'esmentada xarxa d'abastament durant l'actual situació de sequera, es pot fraccionar en 15 anualitats, en els termes que estableixi el Consell de la Xarxa d'Abastament Ter – Llobregat de l'Agència Catalana de l'Aigua.

Aquesta mesura, tal i com justifica l'informe de l'Agència en el seu apartat B, va adreçada a reforçar l'abastament a població en quant la connexió a aquesta xarxa dota als municipis connectats d'una major robustesa, ates que poden accedir als recursos disponibles a la xarxa, deixant de dependre exclusivament de recursos locals. En l'apartat A) de l'informe justificatiu també palesa que els municipis que depenen només de recursos locals es troben en una situació encara més precària durant la situació de sequera, per la qual cosa la seva relació directa amb la situació de necessitat a afrontar i superar resta també acreditada.

- L'article 10 estableix que la reparació pels danys causats per l'incompliment de les normes d'aprofitament coordinat dels recursos hídrics i de les reduccions de consums establertes en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i especial sequera que comporti una reducció de la disponibilitat d'aigua per a abastament de població, comporta uns increments del 10%, 50% o 100% addicional respecte dels prevists a la normativa vigent en matèria de valoració dels danys al domini públic hidràulic en el cas que l'incompliment es produeixi en un municipi o unitat d'explotació que es trobi en situació d'alerta, excepcionalitat o emergència.

Tal i com s'exposa en l'informe justificatiu *“una previsió com aquesta ha d'estar continguda en una norma amb rang de Llei i a més, és congruent amb la finalitat perseguida i necessària ja que en cas contrari les referides regles d'explotació i limitacions de consum es veurien privades d'efectivitat. Atès que el seu incompliment en una situació de sequera comporta un major desvalor de la conducta, la qual es fa encara més reprovable quan hi ha un sacrifici col·lectiu, justifica la seva inclusió en la proposta normativa”*.

- L'article 11 estableix que, als efectes de determinar per a una determinada activitat o conjunt d'activitats el consum mensual en situació de normalitat hidrològica per aplicar les reduccions previstes en l'apartat 5.3.3. del Pla especial, es calcula la mitjana dels darrers tres anys que hagin estat en situació hidrològica de normalitat. En el cas que no es puguin acreditar les dades de consum dels darrers tres anys, o que aquests no siguin representatives de la situació actual de l'activitat, l'Agència Catalana de l'Aigua estableix el valor de referència tenint en compte els valors màxims mensuals fixats a la concessió, les dotacions màximes previstes en el Pla de Gestió del Districte de Conca Fluvial i altres referències pròpies del sector.

Tal i com s'esposa en l'informe justificatiu elaborat per l'Agència Catalana de l'Aigua, el Pla especial en la seva Taula 5-1 estableix quins són els percentatges de reducció de consums la forma en que s'ha de calcular el consum sobre el qual s'aplica la reducció. La incorporació a la norma com s'indica en l'informe justificatiu completa el Pla al mateix temps que reforça la seguretat jurídica en establir, de forma objectiva, com es farà el càlcul en una norma amb rang de Llei.





Per tant, es pot concloure que és una norma imprescindible i directament vinculada a la situació de sequera que s'ha d'afrontar.

Capítol III Mesures adreçades a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes en situació d'excepcionalitat o d'emergència

L'article 12 preveu l'ús temporal d'instal·lacions d'emmagatzematge de dejeccions ramaderes com a mesura adreçada a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes en situació d'excepcionalitat o d'emergència.

En aquest sentit, la mesura consisteix en preveure que si com a conseqüència de la situació d'excepcionalitat o d'emergència, resultin finques sense conrear per manca d'aigua de reg, la direcció general competent en matèria de ramaderia pugui autoritzar que les dejeccions ramaderes generades en una explotació ramadera es puguin emmagatzemar de manera temporal en instal·lacions d'emmagatzematge de dejeccions situades en altres explotacions ramaderes, prèvia valoració del risc sanitari, i amb l'adopció de les mesures de bioseguretat escaients.

L'informe justificatiu emès per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia justifica la mesura en la necessitat d'adaptar les necessitats d'emmagatzematge de dejeccions al supòsit que no es pugui conrear finques per manca d'aigua de rec com a conseqüència de les restriccions derivades de les situacions d'excepcionalitat o d'emergència, prèvia valoració del risc sanitari. En aquest sentit posa de manifest que en aquestes situacions, especialment si la manca de reg o de pluja porta a no sembrar la parcel·la, cal afavorir les diferents formes d'emmagatzematge de les dejeccions permanents, per tal que les dejeccions ramaderes no s'apliquin al sòl i, a més, no donin lloc a vessaments de les basses o femers.

El Decret Llei acaba la seva regulació amb tres disposicions finals:

La **disposició final primera** conté una modificació el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya. En concret, s'afegeix un nou article 29 bis a aquesta norma per establir el règim sancionador per incompliment de les obligacions establertes al PES.

En síntesi, s'estableix que l'incompliment de les obligacions previstes al PES se sanciona o bé, d'acord amb el previst a la legislació bàsica en matèria d'aigües, o bé d'acord amb el règim sancionador que tipifica aquest nou article 29 bis.

L'apartat 1 d'aquest nou precepte tipifica les infraccions, sancions i les circumstàncies a prendre en consideració però per modular la responsabilitat, establint-se expressament que la sequera és causa agreujant.

Concretament s'estableixen set infraccions amb les corresponents sancions:

a) L'incompliment dels deures de comunicació previstos en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera, que hagin estat requerits per l'Agència Catalana de l'Aigua, és una infracció lleu i se sanciona amb un import de fins a 10.000 euros per cada període d'absència de declaració o de declaració incompleta.



b) El lliurament de volums per abastament de població que superin els valors màxims establerts en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i especial sequera és una infracció lleu i se sanciona amb una multa de fins a 10.000 euros, quan els danys causats no superin els 3.000 euros.

c) L'incompliment del deure de presentació del pla d'emergència en situació de sequera previst al Pla especial d'actuació en situació d'alerta o eventual sequera que hagi estat requerit per l'Agència Catalana de l'Aigua, és una infracció lleu i se sanciona amb una multa de fins a 10.000 euros.

d) L'incompliment de les limitacions particulars en l'ús de l'aigua per abastament de poblacions previstes en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera, que hagin estat requerides per l'Agència Catalana de l'Aigua, és una infracció lleu i se sanciona amb un import de fins a 10.000 euros.

e) El lliurament de volums per abastament de població que superin els valors màxims establerts en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i especial sequera és una infracció greu i se sanciona amb una multa d'entre 10.000,01 i 50.000 euros, quan els danys causats siguin superiors a 3.000 euros i fins a 15.000 euros.

f) La reincidència en la comissió de dues infraccions lleus és una infracció greu i se sanciona amb una multa d'entre 10.000,01 i 50.000 euros.

g) El lliurament de volums per abastament de població que superin els valors màxims establerts en el pla especial d'actuació en situacions d'alerta i especial sequera és una infracció molt greu i se sanciona amb una multa d'entre 50.000,01 i 150.000 euros, quan els danys causats siguin superiors a 15.000 euros.

L'apartat 2 de l'article 29 bis especifica que en el cas que el lliurament de volums per abastament de població superi els màxims establerts en el Pla especial i en el cas d'incompliment de les limitacions particulars en l'ús de l'aigua per abastament de poblacions, previstes en aquest mateix Pla, la responsabilitat per la infracció comesa recau sobre el titular del servei.

En el cas que les entitats subministradores incompleixin el deure establert al Pla especial de comunicar els volums subministrats als municipis, es faculta a l'Agència per efectuar una estimació objectiva als efectes d'aplicar el règim sancionador establert a l'apartat 1 de l'article 29 bis.

L'apartat 3 de l'article 29 bis disposa que la imposició de les sancions en el cas de lliurament de volums per abastament de població que superin els màxims establerts en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera tipificades en l'apartat 1 d'aquest article, és independent de l'obligació exigible en qualsevol moment de reparar els danys i perjudicis causats per la reducció del recursos hídrics disponibles. Per al càlcul de l'import d'aquesta indemnització per danys causats, s'apliquen els següents imports per cada metre cúbic lliurat en excés, en funció de l'estat de sequera hidrològica declarat en el municipi o unitat d'explotació afectada:



a) En cas d'alerta per sequera s'aplica un import de 0,10 euros per cada metre cúbic lliurat en excés.

b) En cas d'excepcionalitat s'aplica un import de 0,30 euros per cada metre cúbic lliurat en excés.

c) En cas d'emergència s'aplica un import de 0,60 euros per cada metre cúbic lliurat en excés.

Els apartats 4 i 6 de l'article 29 bis contenen una remissió pel que fa al procediment administratiu sancionador i a la prescripció de les infraccions i sancions a la normativa sobre procediment sancionador aplicable als àmbits de competència de la Generalitat, i la legislació vigent de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, respectivament.

Pel que fa a la determinació dels òrgans sancionadors, l'apartat 5 de l'article 29 bis es remet a les previsions del propi text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya. S'observa que aquesta determinació dels òrgans sancionadors s'estableix a l'article 9.7 del text refós.

La inclusió del regim sancionador en el decret llei dona satisfacció a la doble garantia del principi de legalitat que regeix la matèria sancionadora, la reserva de llei i la predeterminació normativa, la qual cosa troba el seu fonament últim en el principi de seguretat jurídica que no és altre que els destinataris de la norma coneguin les conseqüències que es deriven de determinats comportaments. Així, els subjectes que poden incórrer en aquestes responsabilitats resten ben definits, les conductes estan delimitades taxativament i respon també al principi de proporcionalitat.

Aquest règim sancionador no es configura amb una finalitat recaptatòria sinó que persegueix tenir un efecte desincentivador d'aquells comportaments que són més intolerables en situació de sequera i que resulta imprescindible per poder fer efectives les mesures contemplades, tal i com s'exposa adequadament en l'informe justificatiu que acompanya a la proposta normativa.

La seva congruència i vinculació amb la sequera està acreditada també en l'apartat B) de l'informe justificatiu.

La **disposició final segona** conté una modificació del Reglament dels serveis públics de sanejament, aprovat per Decret 130/2003, de 13 de maig, consistent en afegir un nou apartat, el 4, al seu article 8. Aquest nou apartat té per objecte admetre temporalment en situacions declarades de sequera hidrològica els rebuïjos procedents de sistemes de separació per membranes que formin part d'un tractament de potabilització municipal, encara que superin les concentracions màximes establertes en l'annex II, sempre que no posin en risc el funcionament del sistema de sanejament ni provoquin un incompliment dels objectius de qualitat en el medi receptor.

En cas que s'admetin, l'ens gestor pot establir les condicions d'abocament que siguin necessàries, i que poden comportar la laminació diària del rebuïg pel seu abocament gradual durant 24 hores al dia o durant les hores que es determinin per adequar-se al règim de funcionament del sistema de sanejament. A tal efecte, s'ha d'establir un cabal màxim



d'abocament en litres/hora, una concentració màxima dels paràmetres rellevants i un règim horari per a l'abocament.

L'annex II del reglament estableix els límits que s'ha de respectar en els abocaments que s'efectuïn al sistema públic de sanejament, aquesta previsió legal conté una excepció a l'aplicació d'aquests límits, en el sentit que es poden superar, però només situacions declarades de sequera hidrològica els rebutjos procedents de sistemes de separació per membranes que formin part d'un tractament de potabilització municipal. La inclusió d'aquesta previsió en el Decret Llei resta adequadament justificada en l'apartat B) de l'informe justificatiu que acompanya el projecte.

Així mateix, per evitar la congelació del rang d'aquesta modificació del reglament dels serveis públics de sanejament es preveu el manteniment del seu rang reglamentari.

La **disposició final tercera** regula la vigència del Decret Llei.

Pel que a l'entrada en vigor del Decret Llei, s'estableix que sigui el mateix dia de la seva publicació en el DOGC, previsió congruent amb el caràcter d'extraordinari de la regulació i la seva necessària immediatesa.

Atès el contingut d'aquestes tres disposicions es considera correcta la seva ubicació com a disposicions finals des del punt de vista de la tècnica normativa atès que contenen dues modificacions normatives i la determinació de la entrada en vigència de la norma.

A la vista l'informe justificatiu de la necessitat extraordinària i urgent del projecte de Decret Llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, i de la valoració efectuada en el present informe es conclou que s'acompleix l'exigència de que hi hagi una relació de congruència i de sentit entre les mesures contingudes en el Decret Llei i la situació que cal afrontar sorgida del risc de desabastament com a conseqüència de la sequera severíssima i perllongada que s'està donant en l'àmbit de districte de conca fluvial de Catalunya.

VI. Documentació i tramitació

El marc jurídic per a elaborar i tramitar decrets llei ve establert per l'article 64 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i l'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern.

L'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, regula la tramitació, documentació i requisits que s'han de complir per tal que el Govern pugui aprovar un decret llei.

Així, el projecte de decret llei s'ha iniciat a proposta del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, que és el competent per raó de la matèria, i s'ha fet la comunicació prèvia a la Secretaria de Govern prevista a l'article 38.2 de la Llei 13/2008.





L'exposició de motius del projecte de decret –per mandat de l'article 38 de la Llei 13/2008- incorpora la justificació de la necessitat extraordinària i urgent de la iniciativa.

L'expedient també incorpora dos informes, un elaborat per l'Agència Catalana de l'Aigua i l'altre emès per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, que justifiquen la necessitat extraordinària i urgent de la iniciativa i certifiquen que les mesures proposades són congruents i estan en relació directa amb la situació que s'ha d'afrontar.

En no tractar-se d'un projecte de llei ordinari, la tramitació d'un decret llei no requereix el compliment de les previsions que es contemplen a l'article 36.3 de la Llei 13/2008 sinó únicament les que es preveuen en l'apartat 3 de l'article 38. Per tant, no resulta preceptiva l'emissió dels informes que sí que ho serien en la tramitació ordinària d'un projecte de llei.

D'acord amb el que estableix l'article 8.1.b) del Reglament del Consell Tècnic del Govern, aprovat pel Decret 413/2011, de 13 de desembre, els projectes de decret llei no són objecte d'examen i deliberació del Consell Tècnic.

Finalment, un cop el Govern hagi aprovat el projecte de decret llei i s'hagi publicat en el DOGC, el Govern ho ha de comunicar al Parlament³, perquè n'acordi la convalidació o la derogació.⁴

Conclusions

En conseqüència, d'acord amb l'article 38.3 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, i amb l'article 4.1 a) de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, s'informa la iniciativa per tal que continuï la tramitació per a aprovació del Govern, publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i comunicació al Parlament, perquè n'acordi la convalidació o la derogació.

Barcelona,

Director de la
Divisió d'Assessoria Jurídica de
l'Agència Catalana de l'Aigua

Advocada en cap

³ L'article 64.2 de l'EAC estableix que els decrets lleis resten derogats si en el termini improrrogable dels trenta dies subsegüents a la promulgació no són validats expressament pel Parlament després d'un debat i una votació de totalitat. La pràctica parlamentària ha interpretat el termini de 30 dies fixat a l'art. 64 de l'EAC com a dies hàbils (de dilluns a divendres, d'acord amb el que preveu l'article 102 del RPC).

⁴ El Reglament del Parlament, estableix en l'article 158 que el debat i la votació sobre la validació o derogació d'un decret llei, s'ha de fer en el Ple del Parlament o en la Diputació Permanent, i que la inclusió en l'ordre del dia d'una sessió es pot fer tan aviat com hagi estat publicat en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. L'acord de validació o derogació ha d'ésser publicat, al seu torn, en el Diari oficial de la Generalitat de Catalunya.



INFORME SOBRE PROPOSTA DE DISPOSICIÓ

Disposició: Projecte de decret Llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, i pel qual es modifica el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel decret legislatiu 3/2003 de 4 de novembre.

Departament: Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

Impacte pressupostari: 245.000 € per exempció del cànon de regulació (cànon de l'aigua) en determinats casos. No inclou els possibles impactes en ingressos per sancions i de despeses per requis, pel fraccionament en 15 anys de la quota de connexió a la xarxa d'abastament Ter-Llobregat als municipis que la formalitzin durant l'actual situació de sequera ni per l'ús dels romanents de tresoreria que es pugui destinar al finançament de mesures contra la sequera.

1. Descripció i justificació de la proposta

La situació extraordinària de manca de precipitacions, reducció de la innivació i increment de la temperatura mitjana anual durant els anys 2021 i 2022, i la consegüent disminució de les aportacions de recursos hídrics als embassaments i als aqüífers del districte de conca fluvial de Catalunya, integrat per les conques a què fa referència l'article 6 del text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, han causat una reducció dràstica dels recursos hídrics malgrat les aportacions de nous recursos (aigua de mar dessalinitzada o producció d'aigua regenerada a la planta del Prat de Llobregat). La conseqüència immediata de la manca d'aigua que s'està produint i que es preveu que s'intensifiqui si no plou de manera abundant, és una greu pertorbació d'un servei bàsic com és l'abastament d'aigua potable a la població, afecció que va des de la incapacitat de servir la demanda amb els recursos disponibles en la zona fins la interrupció del servei amb el consegüent tall en el subministrament d'aigua.

Aquest decret Llei té per objecte establir les normes i les mesures extraordinàries i urgents per a l'aprofitament dels recursos hidràulics escassos en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya i garantir la prestació adequada dels serveis del cicle de l'aigua i, en especial, l'abastament domiciliari d'aigua apta per al consum humà en tot el territori del districte. De manera molt sintètica les disposicions contingudes en aquest Decret Llei estan totes elles orientades a garantir l'abastament a població mitjançant l'acceleració de la tramitació dels procediments administratius, la intensificació de les restriccions en les demandes d'aigua, la sanció d'aquelles conductes infractores de la legislació d'aigües o de les previsions del Pla, que són més reprovables en un context de sequera on hi ha un sacrifici col·lectiu de tota la població, i a preveure beneficis tributaris per a determinats subjectes actius.

Amb la proposta s'aporta la documentació següent:

- Informe justificatiu de la necessitat extraordinària i urgent del projecte de decret Llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, i pel qual

es modifica el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel decret legislatiu 3/2003 de 4 de novembre, signat pel director de l'Agència Catalana de l'Aigua el 13-2-2023

- Informe justificatiu de la necessitat extraordinària i urgent de les mesures adreçades a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes en situació d'excepcionalitat o d'emergència, signat per la directora general d'Agricultura i Ramaderia el 21-2-2023
- Informe de la Divisió d'Assessoria Jurídica de l'Agència Catalana de l'Aigua sobre el projecte de decret, signat el 22-2-2023

2. Anàlisi i impacte pressupostari

El decret estableix, a l'article 2, que les mesures que conté així com les que s'adoptin en aplicació del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, aprovat per l'Acord GOV 1/2020, de 8 de gener, no tenen caràcter indemnitzable perquè, entre d'altres motius, constitueixen una càrrega de caràcter general, són limitacions que s'imposen amb caràcter col·lectiu sense que es pugui identificar un beneficiari i no donen lloc a la privació singular d'un dret sinó a una modulació del seu exercici de manera temporal mentre persisteixi la situació de sequera severa. El caràcter no indemnitzable d'aquestes mesures també ha estat acceptat per la jurisprudència i, en aquest sentit, es poden esmentar les sentències del Tribunal Suprem de 19 de setembre i 15 de novembre de 2000 i de 17 d'abril de 2007. Així mateix, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la seva sentència de 30 de gener de 2004, reconeix que la situació de sequera exclou el deure de l'administració d'indemnitzar per concórrer un supòsit de força major.

L'article 3 declara la utilitat pública de les obres a efectes d'ocupació temporal i d'expropiació forçosa així com la urgent ocupació dels béns i drets que es vegin afectats; l'article 4 disposa que els contractes que s'hagin de celebrar per qualsevol administració pública o entitats adscrites, vinculades o dependents es tramitaran per la via d'emergència, i l'article 5 conté la regulació de la tramitació que ha d'aplicar l'administració hidràulica de Catalunya per modificar temporalment les condicions d'aprofitament del domini públic hidràulic, tot garantint l'audiència a les persones interessades, al mateix temps que disposa que la resta de procediments es trametan per la via d'urgència. Aquestes mesures habiliten l'Administració a actuar de manera immediata i, per tant, més efectiva.

Els articles 6 a 12 contenen mesures adreçades a garantir l'abastament d'aigua a la població: suspensió de qualsevol altre ús durant un màxim de 48 hores si hi ha risc d'interrupció d'abastament a la població; recuperar captacions en desús per abastament a població en aquells municipis o unitats d'explotació que es trobin en situació d'excepcionalitat declarada; possibilitat de requisa temporal dels drets d'aprofitament, de conformitat amb allò previst a la Llei d'expropiació forçosa; admissió de la dilució per assolir la qualitat necessària dels recursos hídrics extrets com a conseqüència de l'aplicació de les modificacions temporals de títols d'aprofitament; per resguardar els recursos disponibles per atendre la població, es prohibeix amb caràcter general que l'ACA autoritzi actuacions que comportin un esgotament del nivell freàtic; s'incrementa la indemnització a pagar pels subjectes que incompleixin les normes d'aprofitament coordinat dels recursos hídrics o de reducció de consums establertes en el Pla especial

d'actuació en situació d'alerta i especial sequera que comporti una reducció de la disponibilitat d'aigua per a abastament de població.

Destaca l'article 11 perquè conté una mesura de foment de la qual es poden beneficiar aquells municipis que hagin formalitzat o formalitzin la seva connexió a la xarxa d'abastament Ter-Llobregat durant l'actual situació de sequera i, per tant, ja no hagin de dependre únicament dels recursos locals. Aquesta mesura consisteix en permetre de manera expressa el fraccionament del pagament de la quota de connexió, establerta a l'article 38.2 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya en els termes que fixi el Consell de la Xarxa Ter-Llobregat, en 15 anualitats, en els termes que estableixi el Consell de la Xarxa d'Abastament Ter – Llobregat de l'ACA. A la documentació tramesa no es detalla el cost que pot suposar aquest ajornament ni si serà suportat per l'empresa ATL, entitat no classificada al sector Administració pública de la Generalitat d'acord amb els criteris del SEC 2010, o per l'ACA.

A l'article 13 es determina el valor de referència per calcular les limitacions de consums mensuals d'aigua previstes al Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera.

A l'article 14 es modifica el text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya en aspectes relatius a infraccions i sancions adaptant-lo a les previsions del projecte de decret i al Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera.

L'article 15 modifica l'apartat 4 de l'article 78 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, que regula el cànon de regulació i la tarifa d'utilització de l'aigua. La modificació consisteix en establir una exempció al pagament de la quota del cànon de regulació al qual estan subjectes les persones beneficiades per obres de regulació de les aigües superficials i subterrànies quan, com a conseqüència de la sequera han patit una reducció de, com a mínim, un 25% en la dotació d'aigua de reg provinent de l'obra de regulació, respecte de la dotació mitjana dels darrers tres anys en què no s'hagi produït un episodi de sequera. Aquesta exempció està acotada en el temps ja que es mantindrà durant els anys en què s'hagi declarat en la seva unitat d'explotació o municipi un estat de sequera hidrològica de, com a mínim, alerta hidrològica, a l'empara del que estableix el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera. El cost per a l'ACA s'estima en 245.000 €.

L'article 16 introdueix un nou apartat a l'article 8 del Decret 130/2003, de 13 de maig, pel qual s'aprova el reglament de serveis públics de sanejament, amb la finalitat de permetre, en situacions declarades de sequera hidrològica, l'entrada dels rebutjos procedents de sistemes de separació per membranes que formin part d'un tractament de potabilització municipal, malgrat se superin les concentracions màximes establertes en l'annex II del Reglament. Es tracta de poder facilitar la gestió d'aquest rebutjos, a través de les instal·lacions que integren els sistemes públics de sanejament sempre i quan no posin en risc el funcionament del sistema de sanejament ni provoquin un incompliment dels objectius de qualitat en el medi receptor.

L'article 17 estableix mesures adreçades a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes en situació d'excepcionalitat o d'emergència. En aquestes situacions, si la manca d'aigua comporta que no es pugui sembrar la parcel·la, tampoc serà possible aplicar les dejeccions ramaderes com a fertilitzant. Per aquest motiu és necessari afavorir les

diferents formes d'emmagatzematge de les dejeccions ramaderes per tal que no s'apliquin al sòl i, a més, no donin lloc a vessaments de les basses o femers.

El decret llei té tres disposicions finals. La primera estableix la seva entrada en vigor el mateix dia de la seva publicació al DOGC i que les mesures adoptades en la seva aplicació quedaran sense efecte quan hagin transcorregut tres mesos des de l'entrada de tots els municipis i unitats d'explotació del districte de conca fluvial de Catalunya en l'estat de normalitat, amb l'excepció de les modificacions del text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya i del Reglament dels serveis públics de sanejament, previstes als articles 14, 15 i 16 d'aquest Decret llei.

La segona estableix que si les modificacions establertes pel decret llei afecten disposicions de rang reglamentari continuaran mantenint aquest rang normatiu.

La tercera autoritza al Consell d'Administració de l'ACA a aplicar romanents de tresoreria procedents de l'exercici pressupostari 2022 al finançament de les mesures per fer front a la sequera previstes al Decret llei i al Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, aprovat per Acord GOV/1/2020, de 8 de gener, així com per a l'establiment d'auxilis econòmics i l'atribució de recursos econòmics amb la mateixa finalitat. La incorporació del romanent de tresoreria ha de ser comunicat a la Intervenció General.

Impacte pressupostari

Segons l'informe justificatiu del director de l'ACA, les mesures del projecte de decret llei no tenen un impacte pressupostari directe perquè, en general, no s'ha d'indemnitzar als usuaris afectats i la gestió d'aquestes mesures es realitzarà amb els mitjans materials i els recursos personals propis actuals de l'administració i no es preveu la dotació de personal addicional.

Esmenta també que el reforç i intensificació del règim sancionador previst en el text no té una finalitat recaptatòria sinó que pretén desincentivar les conductes perjudicials i assegurar la disponibilitat d'aigua per a l'abastament de poblacions. Tot i així, l'increment de les mesures de control dels aprofitaments i dels usuaris de l'aigua pot comportar un augment dels imports que recapta l'ACA en concepte de sancions i indemnitzacions per danys durant els episodis declarats de sequera. Aquests imports, però, no poden ser objecte d'estimació anticipada perquè el seu valor dependrà del grau de compliment pels usuaris de l'aigua de les mesures aplicades en cada moment i del nombre i entitat de les infraccions comeses i sancionades.

L'ACA tampoc preveu un impacte econòmic significatiu per l'aplicació de l'eventual requisa de drets d'aprofitament d'aigües privades prevista a l'article 8 del Decret llei, atès que també és una mesura temporal limitada a la situació de sequera i es preveu una aplicació residual i excepcional en casos molt puntuals, sempre que no existeixin alternatives menys gravoses per assegurar el recurs hídric i que siguin econòmicament més eficients.

L'article 15 del Decret-lei preveu l'exempció del cànon de regulació als usuaris de reg agrícola que hagin patit una reducció d'un 25% mínim en la seva dotació d'aigua de reg durant els anys de declaració d'entrada en un estat de sequera hidrològica. L'estimació inicial és que aquesta previsió pot afectar potencialment als usuaris de les conques del

Ter, el Llobregat, la Muga i Riudecanyes. L'import que l'ACA deixaria d'ingressar és de 245.000 €.

A l'informe no es fa esment de l'import i qui suportarà (ACA, ATL, ...) el cost de la mesura establerta a l'article 11 de fraccionament en 15 anys de la quota de connexió a la xarxa d'abastament Ter-Llobregat per a aquells municipis que hagin formalitzat o formalitzin la connexió durant l'actual situació de sequera. En el cas que recaigui en l'Ens d'abastament Ter-Llobregat es tracta d'una entitat no classificada dins del sector Administració pública de la Generalitat i, per tant, sense impacte en el resultat SEC de la Generalitat.

Tampoc hi ha una estimació de l'import de romanents de tresoreria a destinar al finançament de mesures contra la sequera en virtut de la disposició final tercera del projecte de decret llei.

3. Conclusions

Vist l'exposat, des del punt estrictament pressupostari aquest centre directiu emet informe favorable sobre el Projecte de decret llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, i pel qual es modifica el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel decret legislatiu 3/2003 de 4 de novembre.

La directora general de Pressupostos

INFORME

Que s'emet en compliment d'allò que preveu l'article 63 i 68 del text refós de la Llei de Finances Públiques de Catalunya, sobre la proposta de Decret Llei per la qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, i pel qual es modifica el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel decret legislatiu 3/2003 de 4 de novembre. (Exp. SIG23ACC0228)

1. Antecedents

L'article 117 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya reconeix a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria d'aigües que pertanyen a les conques hidrogràfiques intracomunitària, que inclou l'ordenació administrativa, la planificació i la gestió de l'aigua superficial i subterrània i dels usos i els aprofitaments hidràulics, i les mesures extraordinàries en cas de necessitat per garantir el subministrament d'aigua.

2. Justificació de la proposta d'acord del Govern

El Govern, mitjançant l'Acord GOV/1/2020, de 8 de gener, aprova el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, com a instrument de planificació hidrològica. Aquest Pla conté la definició, entre d'altres, de les unitats d'explotació en què s'organitza el districte de conca fluvial de Catalunya als efectes de gestió dels episodis de sequera, la definició dels diferents escenaris o estats de sequera en funció de l'escassetat de recursos; així com les normes d'explotació dels sistemes per a fer front als episodis de sequera i les mesures d'utilització dels recursos hídrics i d'altres béns de domini públic hidràulic que cal aplicar en els diferents escenaris de sequera o, preventivament, amb caràcter previ a la declaració d'entrada en sequera.

Segons s'indica en l'expedient la reducció significativa de precipitacions i l'increment de temperatura a tot el territori ha suposat, tot i les actuacions realitzades, una reducció en l'arribada d'aportacions als embassaments, i motiva la necessitat d'establir noves mesures que garanteixin el servei essencial d'abastament a les poblacions, atès que no es preveu un canvi en la tendència d'insuficiència de pluges continuada.

La proposta que Decret Llei, encaminat a pal·liar els efectes de la sequera persistent i dotar mesures de caràcter general per garantir el servei d'abastament d'aigua a la població, s'estructura en 16 articles, agrupats en cinc capítols, i tres disposicions finals.

3. Documentació que consta a l'expedient

- Proposta de Decret Llei.
- Informe del Director de la Divisió d'Assessoria Jurídica de l'Agència Catalana de l'Aigua, de 22 de febrer de 2023, sobre la proposta d'acord.
- Informe de la necessitat extraordinària i urgent de les Mesures adreçades a facilitar la gestió de dejeccions ramaderes en situació d'Excepcionalitat o d'Emergència, de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, signat el 21 de febrer de 2023.
- Memòria justificativa signada pel Director de l'Agència Catalana de l'Aigua, el 13 de febrer de 2023.
-

4. Consideracions

Sense entrar a considerar les mesures proposades per pal·liar la sequera i garantir l'abastament d'aigua a la població, previstes en la proposta de Decret Llei, aquesta Intervenció posa de

manifest que la disposició final tercera, relativa a l'autorització a l'Agència Catalana de l'Aigua per a l'aplicació de romanents de tresoreria és contrària al que disposa la llei de pressupostos vigent.

D'acord amb el que disposa l'article 14 de la llei de pressupostos, la competència per autoritzar la incorporació de romanents correspon a la Intervenció General. La previsió que només s'hagi de comunicar a la Intervenció General la incorporació del romanent de tresoreria no està prevista a la llei per a l'Agència Catalana de l'Aigua. L'Agència Catalana de l'Aigua podrà aplicar el romanent de tresoreria quan disposi de l'autorització prèvia de la Intervenció General.

El romanent de tresoreria és una magnitud pressupostària que es calcula anualment, amb la informació dels comptes anuals auditats.

No obstant, cal indicar que, per agilitar la tramitació en determinats supòsits, la Intervenció General ha dictat la instrucció 6/2022, de 12 de desembre, del procediment d'autorització abreujat per a la incorporació de romanents, així com també està previst que es puguin fer autoritzacions parcials anticipades.

Atesa la singularitat de l'Agència Catalana de l'Aigua, que habitualment ha presentat romanents de tresoreria molt positius, i de la necessitat motivada de disposar del romanent, aquesta Intervenció agilitarà al màxim les sol·licituds d'autoritzacions parcials d'incorporació de romanents de tresoreria anticipades que li presenti l'Agència Catalana de l'Aigua.

Adicionalment, l'autorització prevista en la proposta que es tramita, ni quantificada ni amb control previ de la Intervenció, no permetria tenir una previsió de l'impacte en dèficit que tindria aquesta mesura.

Per aquests motius, aquesta Intervenció considera que no és necessària la regulació prevista en la disposició final tercera de la proposta de Decret Llei.

Tercera

Autorització a l'Agència Catalana de l'Aigua per a l'aplicació de romanents de tresoreria procedents de l'exercici pressupostari 2022 al finançament de les mesures per fer front a la sequera.

Durant la vigència d'aquest Decret Llei s'autoritza al Consell d'Administració de l'Agència Catalana de l'Aigua per acordar l'aplicació dels romanents de tresoreria de l'exercici pressupostari 2022 al finançament de les despeses derivades de l'aplicació de les mesures adreçades a fer front a la situació de sequera, que preveuen aquest Decret Llei i el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera, aprovat per Acord GOV/1/2020, de 8 de gener, així com per a l'establiment d'auxilis econòmics i l'atribució de recursos econòmics amb la mateixa finalitat. La incorporació del romanent de tresoreria ha de ser comunicat a la Intervenció General.

5. Conclusió

A la vista de l'expedient, aquesta Intervenció General informa la proposta, amb el benentès que cal eliminar la disposició final tercera atès que és contrària al que disposa la llei de pressupostos vigent.

Barcelona,

L'interventor general

Ordre d'inserció al DOGC per a iniciatives aprovades pel Govern (expedient SIG)**Dades del subjecte ordenant ¹**

Nom	Cognoms
David	Mascort Subiranas
Càrrec	
Secretari general	
Departament impulsor	Expedient SIG
Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	SIG23ACC0228

Objecte

D'acord amb l'art. 12 del Decret 152/2020, de 29 de desembre, pel qual es regula el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, ORDENO la inserció al DOGC del document següent:

DECRET LLEI /2023, de , pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya, i pel qual es modifica el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel decret legislatiu 3/2003

SOL·LICITO:

- ☒ La publicació en el termini ordinari de dos dies hàbils a comptar de l'endemà de la data d'aprovació del Govern, d'acord amb l'article 14.2 del Decret 152/2020, de 29 de desembre.
- ☐ Altres supòsits (veieu nota al peu) ²

Data de publicació

Justificació

Informació requerida per l'EADOP

El document, respecte del qual s'ordena la inserció en el DOGC, té caràcter: *(Camp obligatori)*

- ☒ Normatiu ☐ No normatiu

Signatura

¹ D'acord amb l'article 13 del Decret 152/2020, de 29 de desembre: "13.1 La facultat per ordenar la inserció al DOGC dels documents de l'Administració de la Generalitat de Catalunya correspon indistintament a la persona titular del departament que els impulsi, o a la persona titular de la secretaria general o de la secretaria sectorial del departament impulsor, o a les persones que estiguin autoritzades per les anteriors.

² D'acord amb l'article 14.2 del Decret 152/2020, de 29 de desembre: "Els documents que aprovi el Govern i es trametin al DOGC per a la seva publicació es publiquen en el termini ordinari de dos dies hàbils a comptar de l'endemà de la data d'aprovació del Govern, llevat que en l'ordre d'inserció es justifiqui un termini diferent".

Adicionalment, d'acord amb l'article 7.5 de la Llei 2/2007, del 5 de juny, del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, la publicació de documents en el DOGC s'ha de fer en el termini màxim de 10 dies des de la recepció de l'ordre d'inserció.

Informació bàsica sobre protecció de dades del tractament "Gestió d'ordres d'inserció al DOGC"Responsable del tractament: Entitat Autònoma del *Diari Oficial* i de Publicacions

Finalitat del tractament: gestió administrativa, comptable i fiscal de les ordres d'inserció de documents al DOGC i gestió del registre d'autoritats i personal facultat per trametre-les

Legitimació: missió realitzada en interès públic d'acord amb la Llei 2/2007, del 5 de juny, del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*

Persones destinatàries: les dades es comunicaran a les persones encarregades de tractament que proveeixen els serveis TIC per compte del responsable del tractament. Les dades no es comunicaran a altres categories de persones destinatàries, excepte en els casos previstos per la Llei

Drets de les persones interessades: podeu sol·licitar l'accés i la rectificació de les vostres dades, així com la supressió o la limitació del tractament quan sigui procedent. Procediment per exercir els vostres drets a la [pàgina web de l'EADOP](#)Informació addicional: [enllaç](#)



XAVIER BERNADÍ GIL, secretari del Govern de la Generalitat de Catalunya,

CERTIFICO:

Que en la sessió del Govern de la Generalitat del dia 28 de febrer de 2023, s'ha pres, entre d'altres, l'acord que es reproduïx a continuació:

“A proposta de la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, s'aprova la iniciativa SIG23ACC0228 - Projecte de decret llei pel qual s'estableixen mesures extraordinàries i urgents per fer front a la situació de sequera excepcional en l'àmbit del districte de conca fluvial de Catalunya.”

I, perquè així consti, lliuro aquest certificat a Barcelona.